

**KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS**

Savivaldybės biudžetinė įstaiga, Klaipėdos g. 11, LT-96135 Gargždai, tel. (8 46) 453754, faks. (8 46) 470064, el.p.
info@visuomenessveikata.lt, www.visuomenessveikata.lt.

Duomenys kaupiami ir saugojami Juridinių asmenų registre, kodas 300624344

**KLAIPĖDOS RAJONO MOKINIŲ
GYVENSENOS IR SVEIKATOS TYRIMO ANALIZĖ
2011 M.**

Gargždai, 2011

TURINYS

TYRIMO APRAŠYMAS.....	3
TYRIMO REZULTATAI IR JŲ APTARIMAS	5
1. Fizinis aktyvumas	5
2. Mityba.....	8
3. Žalingi įpročiai	17
4. Lytinis gyvenimas	24
5. Eismo sauga.....	27
6. Sveikata	30
7. Psichinė sveikata	37
IŠVADOS.....	45

TYRIMO APRAŠYMAS

Tarptautinis mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo ir sveikatos tyrimas (angl. Health Behaviour in School-Aged Children – HBSC) pradėtas 1982 metais Anglijoje, Suomijoje, Norvegijoje ir Austrijoje. Tyrimų rezultatais greitai susidomėjo kitų šalių mokslininkai, medikai, pedagogai, tarptautinės organizacijos, todėl buvo nuspręsta tyrimus tęsti, kviečiant prie jų prisijungti ir kitas šalis. Lietuvos mastu mokyklose jau atliktos penkios tokios apklausa (1994, 1998, 2002, 2006 ir 2010 metais), kurios vykdytos kas ketveri metai. Pagrindinis tyrimo tikslas – geriau pažinti jaunų žmonių gyvenimo būdą, sveikatai įtakos turintį elgesį, atskleisti jo vystymosi šeimoje, mokykloje ir tarp bendraamžių dėsniumus.

Klaipėdos rajone mokinių gyvenimo ir sveikatos pirmas tyrimas vykdytas 2008 m. Antra apklausa mokyklose atlikta 2011 gegužės - birželio mėn. Visuomenės sveikatos biuro specialistai supažindino klasių auklėtojus bei mokinius su tyrimu bei jo eiga. Kiekvienam moksleiviui buvo įteikta informuoto asmens sutikimo dalyvauti vykdomajame tyrime formos, kurias moksleivis perdavė savo tėvams ar globėjams. Buvo vykdoma apklausa tik tų moksleivių, kurių tėvai ar globėjai pasirašė informuoto asmens sutikimo formas ir grąžino tyrimą vykdančiam visuomenės sveikatos specialistui. Pritarus mokyklų administracijai, bei paaiškinus vaikams apie tyrimą, dalyvaujant klasių auklėtojai ir visuomenės sveikatos specialistei buvo atlikta moksleivių apklausa raštu. Anketos buvo išdalintos visiems moksleiviams, kurie tyrimo dieną buvo mokykloje. Užpildžius anketą, visi moksleiviai jas įdėjo į jiems duotus vokus ir juos užklįjavo. Užpildžius anketą visuomenės sveikatos specialistė išmatavo moksleivio ūgį, svorį ir arterinį kraujo spaudimą (AKS). Matavimų duomenys buvo registruojami tam skirtame lape.

Tyrimo tikslas – įvertinti Klaipėdos rajono mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo įpročius ir elgsenos rizikos veiksnių paplitimą.

Tyrimo uždaviniai:

1. Ištirti Klaipėdos rajono mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo ypatumus.
2. Įvertinti Klaipėdos rajono mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo ypatumus atsižvelgiant į lytį, amžių.
3. Palyginti Klaipėdos rajono mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo ir sveikatos tyrimo rezultatus su 2008 m. ir 2011 m. su tyrimų rezultatais.

Tyrimo kontingentas

Tyrimo objektu pasirinktos visų Klaipėdos rajono savivaldybės mokyklų 5-tų, 7-tų bei 9-tų klasių mokiniai. Tiriamąją populiaciją sudarė visi minėtų klasių mokiniai, kurių amžius buvo 11, 13 arba 15 metų.

Tyrimo instrumentas

Tyrimui naudotas Klaipėdos universiteto Sveikatos mokslų fakulteto Visuomenės sveikatos katedros mokslininkų sudarytas klausimynas. Parengiant klausimyną, atsižvelgta į tarptautinį (HBSC) klausimyną – anketą. Klausimyną sudaro sociodemografiniai klausimai, bei klausimai apie gyvenimą ir elgseną pagal sveikatos rodiklius (fizinio aktyvumo, mitybos įpročių, žalingų įpročių, eismo saugos, konfliktinių situacijų, suicidinio elgesio, lytiškumo, burnos higienos, regos, traumų). Anketą sudaro 35 uždari klausimai.

Duomenų analizės metodai

Surinkti anketinės apklausos duomenys analizuoti statistine programa „SPSS for Windows 17.0“ ir „MS Exel“ programomis. Skirtumas tarp grupių laikytas statistiškai patikimu, kai gauta p reikšmė buvo mažesnė nei 0,05 ($p < 0,05$).

Respondentų socialinės ir demografinės charakteristikos

Buvo išdalintos 1442 anketos, anketų grįžtamumas – 70 proc. (1009). Nustatyta, kad Klaipėdos rajono 5-tų, 7-tų bei 9-tų klasių daugiausiai respondentų – 51,6 proc. ($n=521$) buvo berniukai, o 48,4 proc. ($n=488$) – mergaitės. Didžioji dalis penktokų – 390 (38,6 proc.). Tuo tarpu septintokų – 343 (34 proc.), devintokų – 276 (27,4 proc.) (1 lentelė.).

1 lentelė. Klaipėdos rajono mokinių pasiskirstymas pagal lytį ir klasę 2011 m.

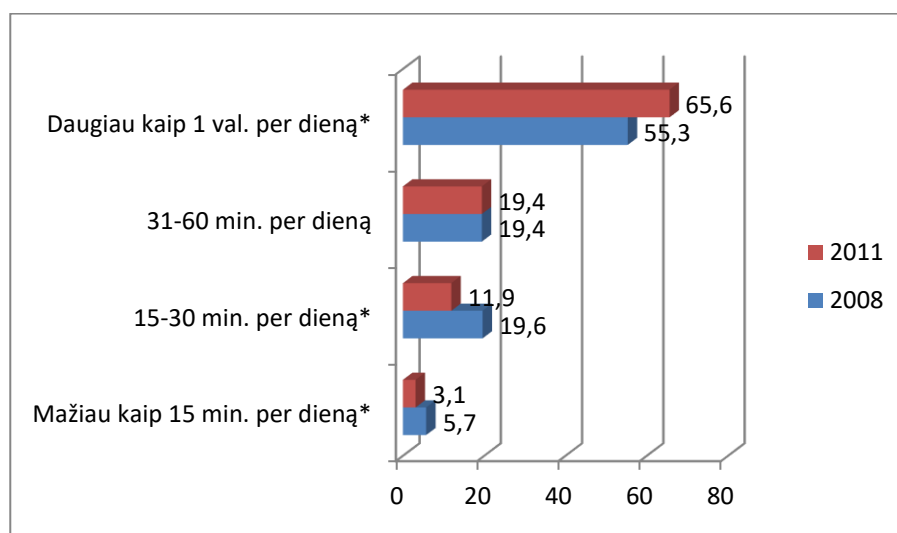
	Berniukai		Mergaitės		Viso	
	abs. sk.	proc.	abs. sk.	proc.	abs. sk.	proc.
5 klasė	207	53,1	183	46,9	390	38,7
7 klasė	164	47,8	179	52,2	343	33,9
9 klasė	150	54,3	126	45,7	276	27,4
Viso	521	51,6	488	48,4	1009	100

TYRIMO REZULTATAI IR JŲ APTARIMAS

1. Fizinis aktyvumas

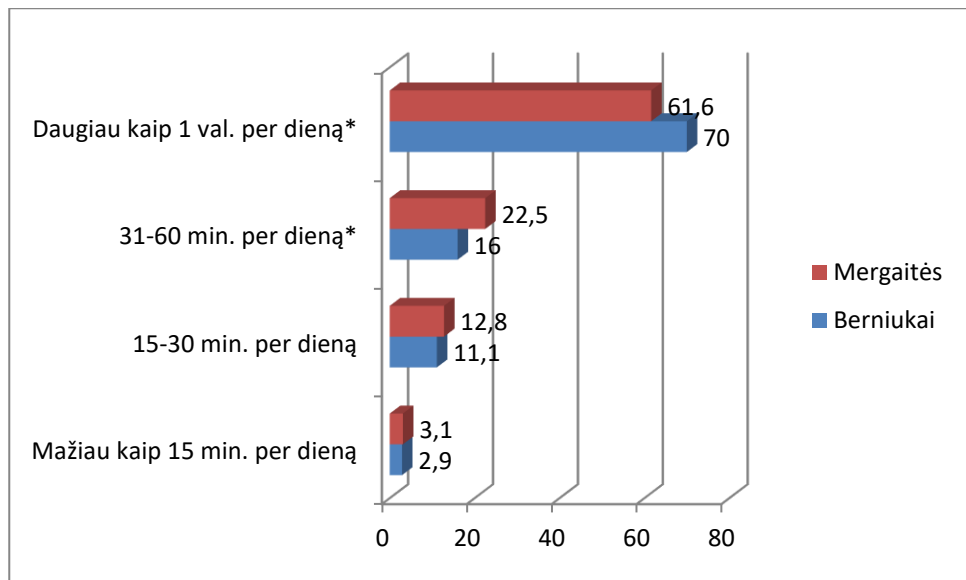
Fizinis aktyvumas labai svarbus gerinant ir stiprinant žmogaus sveikatą bei mažinant riziką susirgti lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis. Visame pasaulyje pastebimas mažėjantis vaikų fizinis aktyvumas. Nepakankamas vaiko fizinis aktyvumas ir netinkama mityba gali būti antsvorio bei nutukimo priežastimi. Vaikų sveikatą stiprinantis fizinio aktyvumo modelis – ne mažiau 30 min. kiekvieną dieną vidutinio intensyvumo judėjimas.

2011 m. atlikto Klaipėdos rajono mokinių gyvenamosios tyrimo metu 15 proc. mokinių nurodė, kad pėsčiomis lauke vaikšto ne daugiau kaip 30 min. per dieną. 65,6 proc. respondentų teigė, kad vidutiniškai per dieną vaikšto daugiau kaip valandą. Palyginus 2008 m. ir 2011 m. tyrimo duomenis pastebėta, kad 2011 m. mokinių, vaikščiojančių pėsčiomis lauke daugiau kaip valandą, buvo daugiau, nei 2008 m. ($p < 0,05$) (1 pav.).

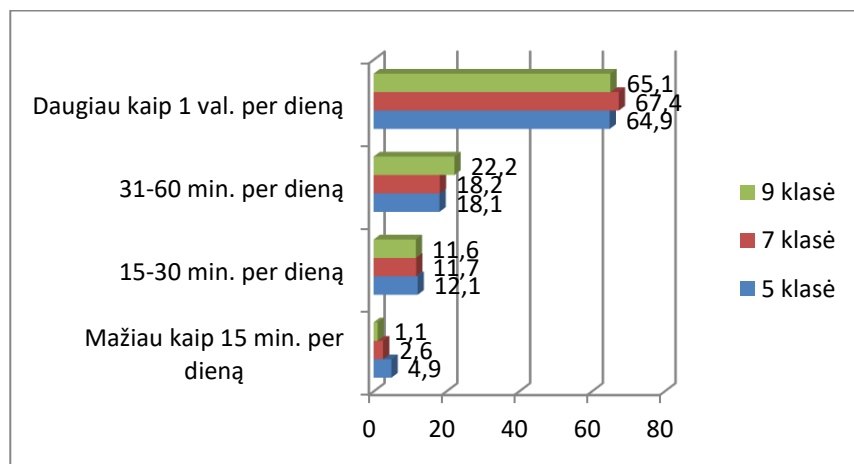
1 pav. Mokinių pasiskirstymas pagal tai, kiek minučių vidutiniškai per dieną vaikšto pėsčiomis lauke (proc.); * $p < 0,05$

Vaikščiojimo pėsčiomis lauke trukmė pagal lytį yra statistiškai reikšminga ($p < 0,05$). 70 proc. berniukų ir 61,5 proc. mergaičių atsakė, kad pėsčiomis lauke vaikšto daugiau kaip 1 val. per dieną. 31-60 min. per dieną vaikščiojo 6,5 proc. daugiau mergaičių nei berniukų (2 pav.).

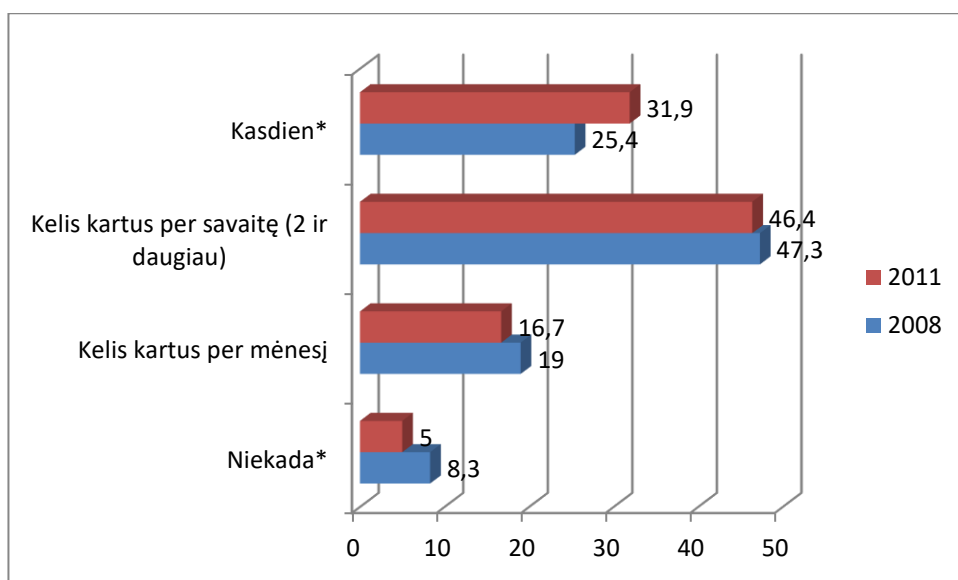
2 pav. Mergaičių ir berniukų pasiskirstymas, pagal tai, kiek minučių vidutiniškai per dieną vaikšto pėsčiomis lauke (proc.); * $p < 0,05$

Per dieną pėsčiomis daugiau nei valandą vaikščiojo 64,9 proc. penktų klasių, 67,4 proc. septintų klasių ir 65,1 proc. devintų klasių mokinių (3 pav.).

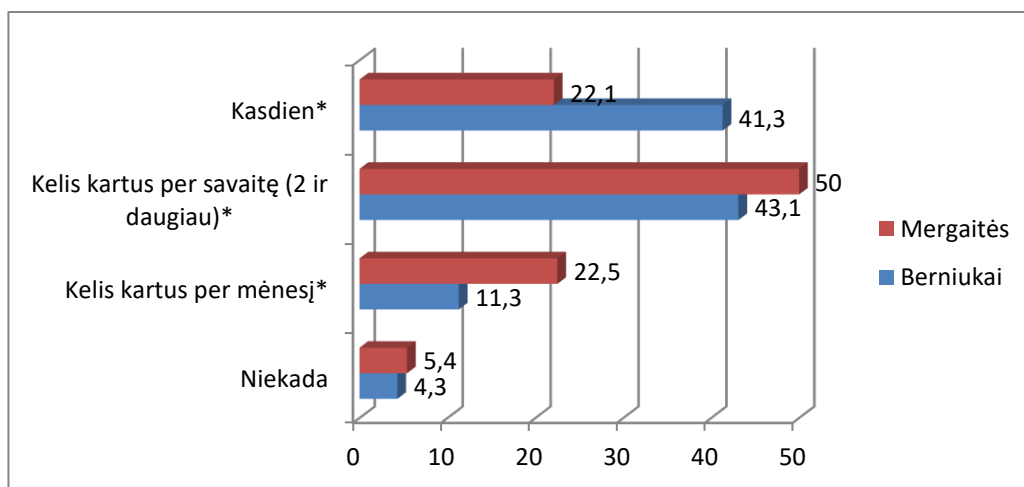
3 pav. Mokinių pasiskirstymas klasėmis, pagal tai, kiek minučių vidutiniškai per dieną vaikšto pėsčiomis lauke (proc.)

2011 m. atlikto tyrimo duomenimis, Klaipėdos rajone kasdien ne pamokų metu, laisvalaikiu mankštinosi arba sportavo 31,9 proc. mokinių, 2 ir daugiau kartų per savaitę – 46,4 proc., kelis kartus per mėnesį arba niekada teigė nesportuojantys 21,7 proc. mokinių. Kasdien sportuojančių mokinių, 2011 m. tyrimo duomenimis buvo daugiau negu 2008 m. ($p < 0,05$) (4 pav.).

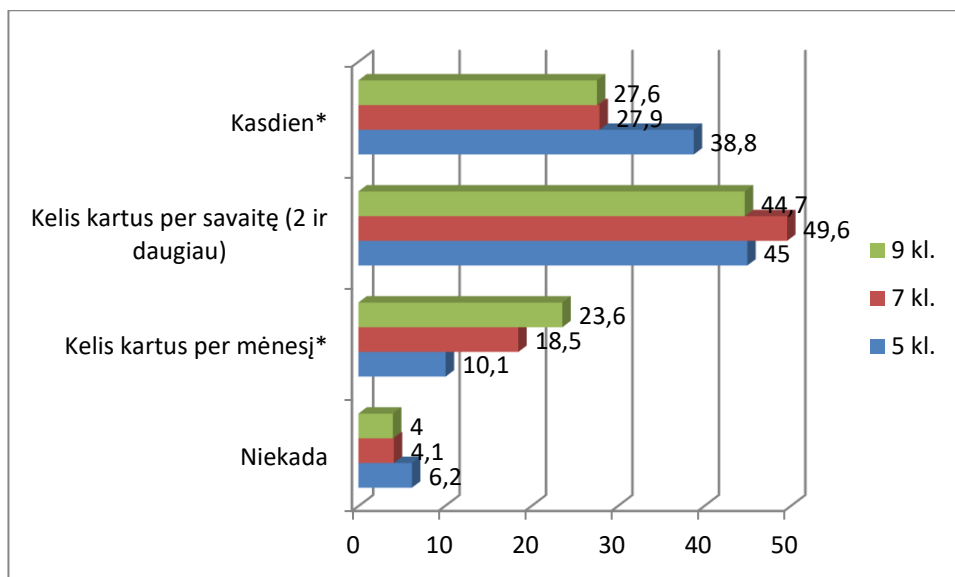
4 pav. Kaip dažnai mokiniai laisvalaikiu mankštinasi arba sportuoja (proc.); * $p < 0,05$

22,1 proc. mergaičių ir 41,3 proc. berniukų atsakė, laisvalaikiu mankštinasi arba sportuoja kasdien. Kelis kartus per savaitę sportuoja 50 proc. mergaičių ir 43,1 proc. berniukų. Kad nesportuoja ir nesimankština prisipažino 5,4 proc. mergaičių ir 4,3 proc. berniukų (5 pav.).

5 pav. Mokinių pasiskirstymas, kaip dažnai laisvalaikiu mankštinasi arba sportuoja, pagal lytį (proc.); * $p < 0,05$

Tyrimo metu išsiaiškinta, kad kasdien laisvalaikiu besimankštinančių ir sportuojančių penktokų yra daugiau negu septintokų ir devintokų - atitinkamai 38,8 proc. penktokų, 27,9 septintokai ir 27,6 proc. devintokų ($p < 0,05$) (žr. 6 pav.).

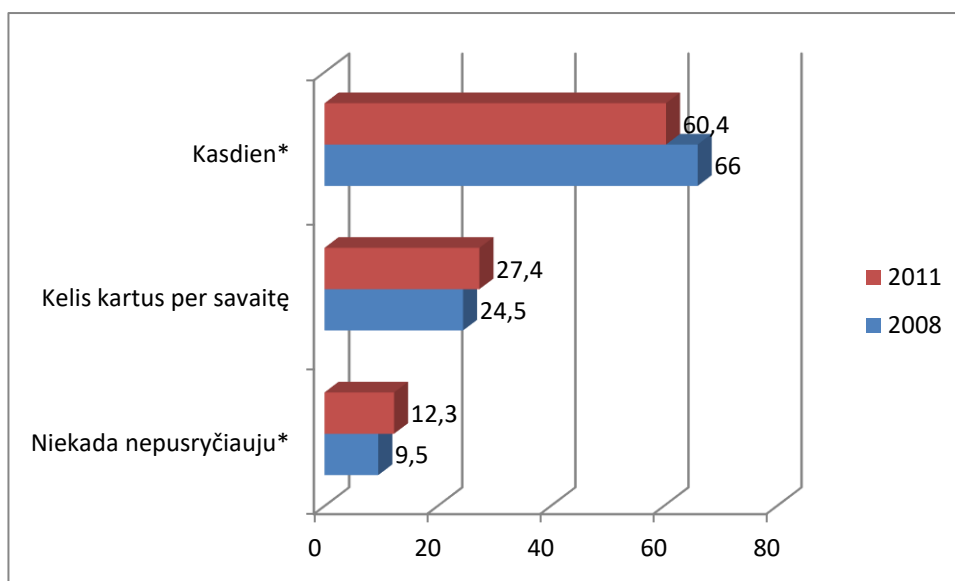

6 pav. Mokinių pasiskirstymas, kaip dažnai laisvalaikiu mankštinaisi arba sportuoja, pagal klases (proc.); * $p < 0,05$

2. Mityba

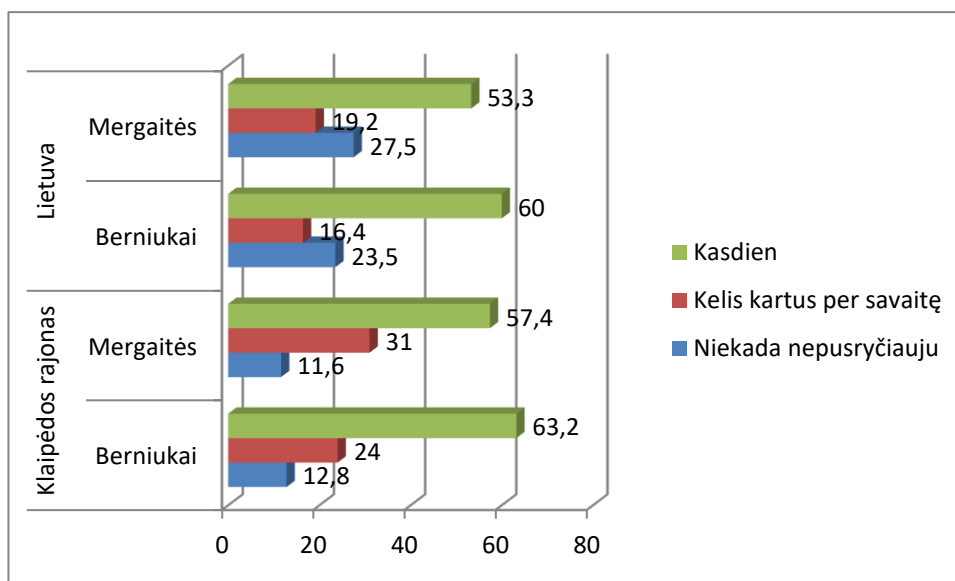
Visavertė ir sveika mityba gerina mokinių fizinę, psichinę ir socialinę savijautą, didina pasitikėjimą savo sugebėjimais ir kūno išvaizda. Daugelis tyrimų rodo pozityvų ryšį tarp geros vaikų mitybos ir sėkmingo mokymosi, gero elgesio ir darnaus bendravimo su mokytojais.

Pagal 2011 m. tyrimo duomenis, Klaipėdos rajone kasdien pusryčiauvo 60,4 proc. mokinių, 5,6 proc. mažiau nei 2008 m. ($p < 0,05$). 2011 m. kelis kartus per savaitę pusryčiauvo 27,4 proc. mokinių. Pusryčių nevalgė kas aštuntas Klaipėdos rajono mokinys (2008 m. – kas dešimtas) (7 pav.).

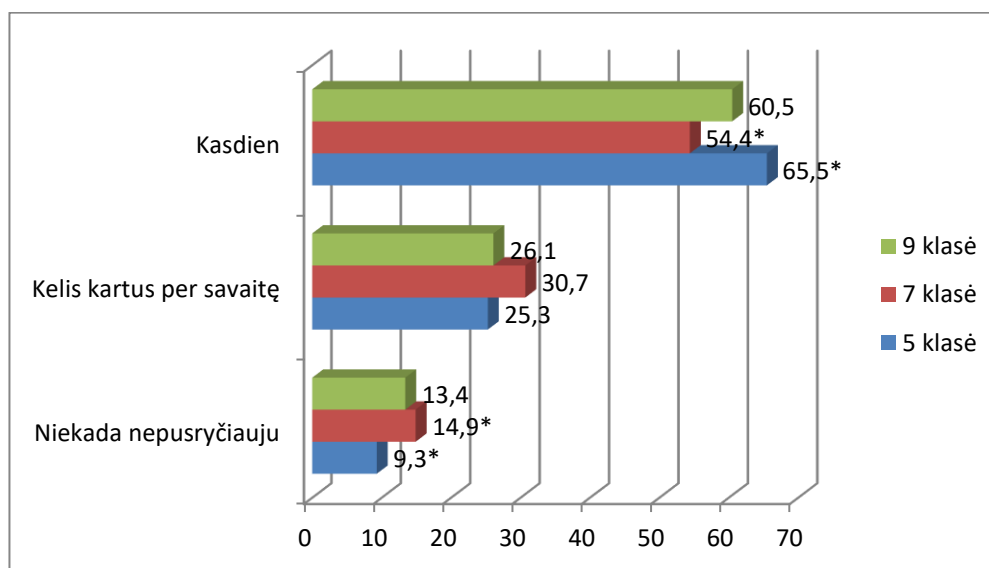
7 pav. Kaip dažnai mokiniai pusryčiauja (proc.); * $p < 0,05$

63,2 proc. berniukų ir 57,4 proc. mergaičių teigė, kad pusryčiauja kasdien. Klaipėdos rajone mergaičių, kurios pusryčiauja kelis kartus per savaitę, yra daugiau negu berniukų ($p < 0,05$). 2010 m. Lietuvoje atlikto mokyklinio amžiaus vaikų sveikatos ir gyvenamosios tyrimo rezultatais, kasdien pusryčiaujančių mokinių yra mažesnė dalis: 60 proc. berniukų ir 53,3 proc. mergaičių (8 pav.).

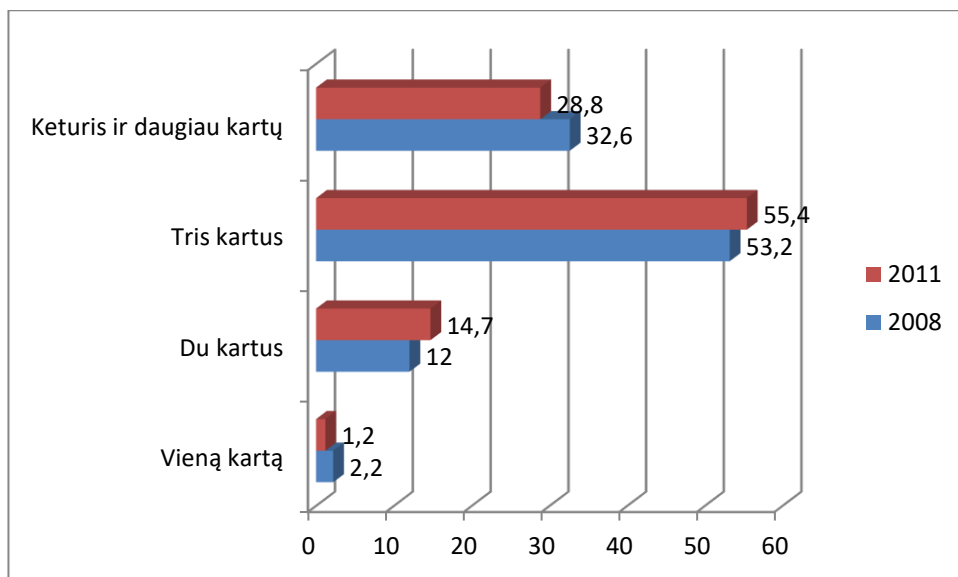
8 pav. Mokinių pasiskirstymas, kaip dažnai pusryčiauja, pagal lytį (proc.)

2011 m. mažiausiai pagal klases kasdien pusryčiauvo 7-tą negu 5-tą ($p < 0,05$) ir 9-tą klasių mokiniai (atitinkamai 54,4 proc., 60,5 proc., ir 65,5 proc.) (9 pav.).

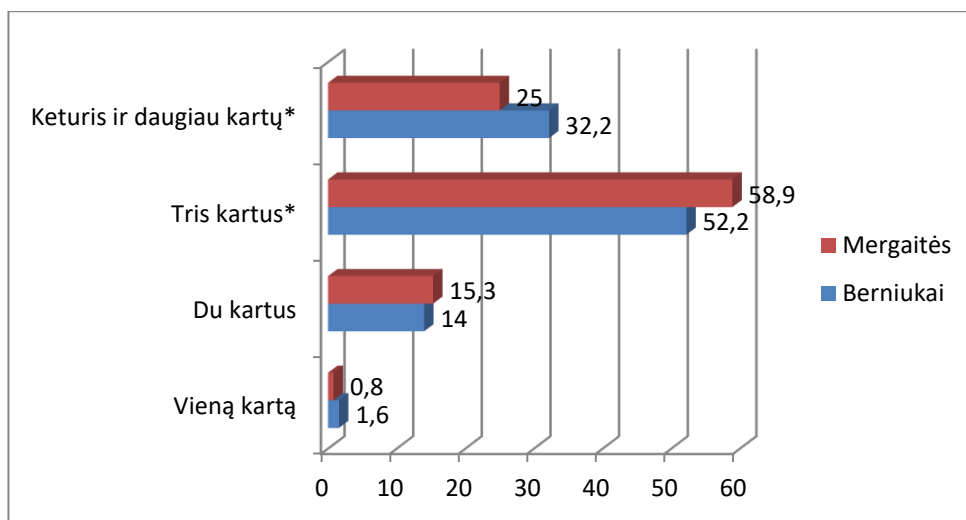
9 pav. Mokinių pasiskirstymas, kaip dažnai pusryčiauja, pagal klases (proc.); * $p < 0,05$

2011 m., kaip ir 2008 m., dauguma vaikų (2011 m. – 55,4 proc., 2008 m. – 53,2 proc.) vidutiniškai per dieną maitinasi tris kartus. 2011 m. keturis ir daugiau kartų per dieną maitinasi apie trečdalis mokinių (2008 m. – 32,6 proc.). 1 – 2 kartus per dieną valgė 15,9 proc. mokinių (2008 m. – 14,2 proc.) (10 pav.).

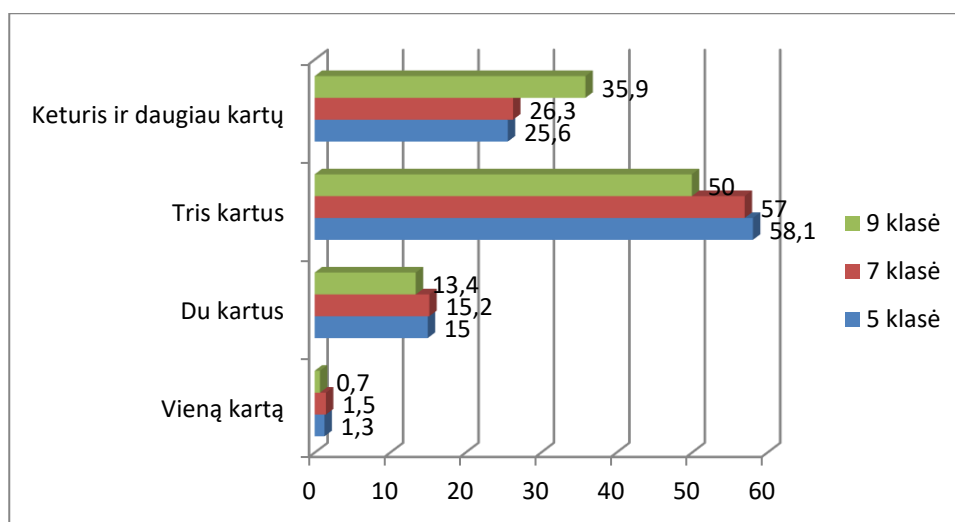
10 pav. Kaip dažnai mokiniai per dieną maitinasi (proc.)

Klaipėdos rajono berniukų, palyginti su mergaitėmis, kurie valgė keturis ir daugiau kartų per dieną, buvo daugiau (atitinkamai 32,2 ir 25 proc., $p < 0,05$). Mergaičių, besimaitinančių tris kartus per dieną, buvo daugiau negu berniukų (58,9 ir 52,2 proc., $p < 0,05$) (11 pav.).

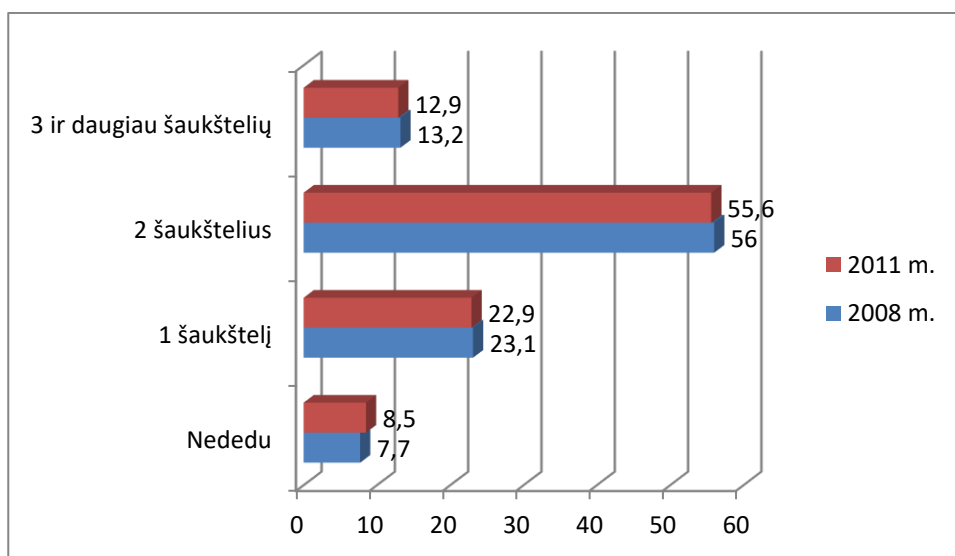
11 pav. Pasiskirstymas, kaip dažnai mokiniai per dieną maitinasi, pagal lytį (proc.); * $p < 0,05$

35,9 proc. devintokų, 26,3 proc. septintokų ir 25,6 proc. penktokų atsakė, kad per dieną maitinasi keturis ir daugiau kartų. Tris kartus per dieną maitosi pusė (50 proc.) devintos klasės mokinių, 57 proc. septintos ir 58,1 proc. penktos klasės mokinių (12 pav.).

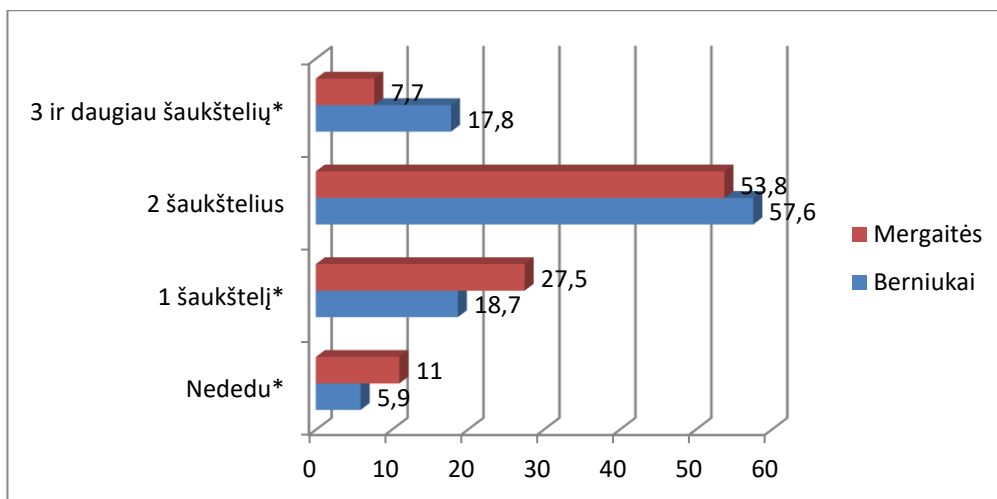
12 pav. Pasiskirstymas, kaip dažnai mokiniai per dieną maitinasi, pagal klases (proc.)

2011 m. tyrimo duomenimis, mokinių, kurie nevartojo cukraus, buvo 8,5 proc. (2008 m. – 7,7 proc.). Daugiau negu pusė mokinių atsakė, kad į vieną puodelį arbatos dedasi du šaukštelių cukraus, 22,9 proc. – vieną šaukštelį, 12,9 proc. – tris ir daugiau šaukštelių (13 pav.).

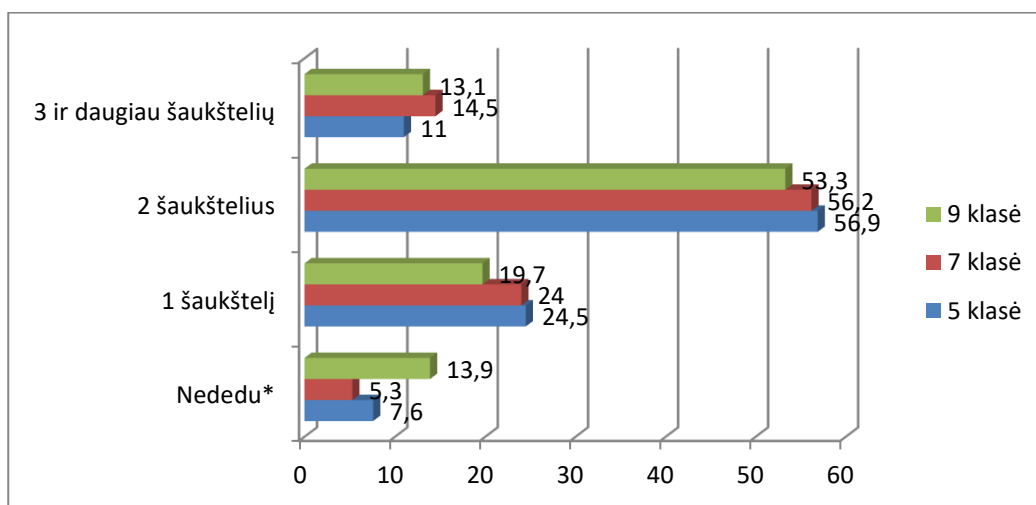
13 pav. Mokinių pasiskirstymas pagal tai, kiek šaukštelių cukraus deda į vieną puodelį arbatos (proc.)

Cukraus į arbatą daugiau dėjosi berniukai nei mergaitės ($p < 0,05$). Mergaitės, palyginti su berniukais, daugiau dėjosi vieną šaukštelį cukraus į arbatą (27,5 ir 18,7 proc.). Du-tris šaukštelių cukraus į puodelį arbatos daugiau dėjosi berniukai (75,4 ir 61,5 proc.) (14 pav.).

14 pav. Mokinių pasiskirstymas pagal lytį, kiek šaukštelių cukraus deda į vieną puodelį arbatos (proc.); * $p < 0,05$

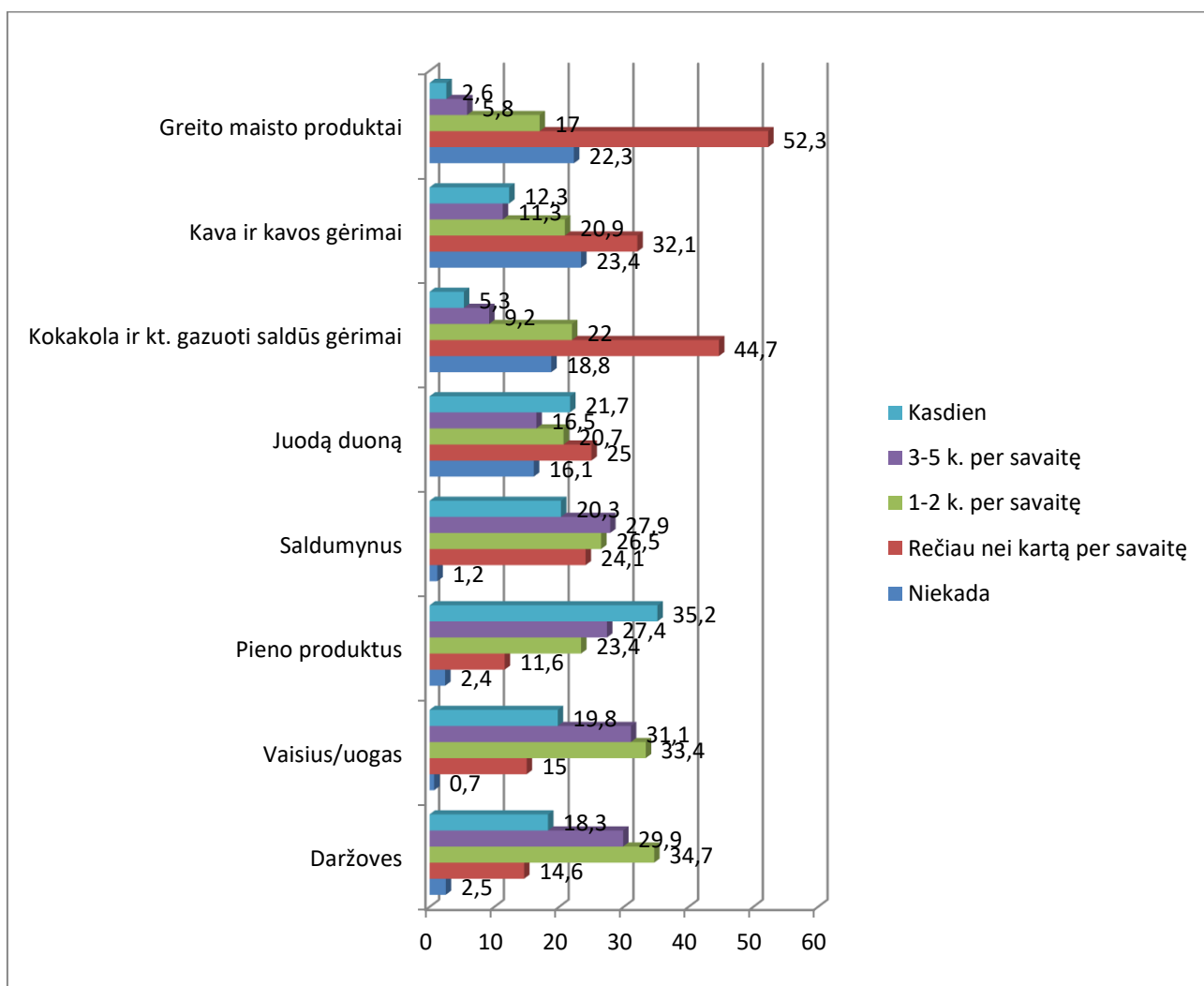
Daugiausiai mokinių, kurie nevartojo cukraus, buvo iš devintos klasės ($p < 0,05$). Kad vieną šaukštelį cukraus dedasi į arbatos puodelį, atsakė 24,5 proc., penktų, 24 proc. septintų ir 19,7 proc. devintų klasės mokinių, tris šaukštelių – 11 proc. penktokų, 14,5 proc. septintokų ir 13,1 proc. devintokų (15 pav.).

15 pav. Mokinių pasiskirstymas pagal klases, kiek šaukštelių cukraus deda į vieną puodelį arbatos (proc.); $p < 0,05$

2011 m. vykdyto tyrimo metu buvo galima įvertinti Klaipėdos rajono mokinių kai kurių maisto vartojimo įpročius. Rezultatai parodė, kad daugiau nei pusė apklaustųjų (52,3 proc.) greito maisto produktus valgo rečiau nei kartą per savaitę, visai nevalgo 22,3 proc. (2008 m. – 27,9 proc., $p < 0,05$) mokinių. Kasdien ar tris-penkis kartus per savaitę tokius produktus valgo 8,4 proc. mokinių ir t.y. 10,2 proc. mažiau nei 2008 m. ($p < 0,05$). Kavą kasdien geria kas aštuntas Klaipėdos rajono mokinys, 3-5 kartus per savaitę ją geria 11,3 proc., visai negeria 23,4 proc. mokinių. Kokakolą ir gazuotus kitus saldžius gėrimus kasdien ar tris-penkis kartus per savaitę geria 14,5 proc. apklaustųjų (2008 m. – 26,8 proc., $p < 0,05$), rečiau nei kartą per savaitę – 44,7 proc., negeria –

18,8 proc. mokinių. Lietuvoje mokinių, geriančių kokakolą ir kitus saldžius gazuotus gėrimus, yra 8,4 proc. Saldumynus kasdien valgo penktadalis mokinių (20,3 proc.) ir tai yra 4,8 proc. mažiau negu 2008 m. ($p < 0,05$), 3-5 kartus per savaitę valgo 27,9 proc. (2008 m. – 35,7 proc., $p < 0,05$), tik 1-2 kartus per savaitę - 26,5 proc. (2008 m. – 37,4 proc., $p < 0,05$) mokinių, niekada – 1,2 proc. Juodos duonos niekada nevalgo 16,1 proc., 3-5 k. per savaitę ją valgo 16,5 proc. (2008 m. – 22,2 proc., $p < 0,05$), kasdien - 21,7 proc. (2008 m. - 29,1 proc., $p < 0,05$) mokinių. Pieno produktus kasdien vartoja 35,2 proc. mokinių, 3-5 kartus per savaitę pienu geria 27,4 proc., 1-2 kartus per savaitę – 23,4 proc. mokinių. Pieno negeria 2,4 proc. mokinių. Kasdien daržoves valgo 18,3 proc. mokinių ir tai yra 5,6 proc. mažiau negu 2008 m. ($p < 0,05$). 3-5 kartus per savaitę daržoves valgo 29,9 proc. (37,8 proc., $p < 0,05$), 1-2 kartus per savaitę – 34,7 proc. apklaustųjų. Daržovių nevalgo 2,5 proc. mokinių. 2011 m., palyginti su 2008, vaisių/uogų vartojimas taip pat sumažėjo – 2011 m. jas valgė 19,8 proc., 2008 m. - 26,5 proc. mokinių ($p < 0,05$). 31,1 proc. mokinių teigė, kad vaisius/uogas valgo 3-5 kartus per savaitę (2008 m. – 41 proc., $p < 0,05$), 33,4 proc. - 1-2 kartus per savaitę (16 pav.). Lietuvos mokyklinio amžiaus vaikų sveikatos ir gyvenimo tyrimo duomenimis, kasdien vaisius/uogas valgo 26,3 proc. mokinių, o daržoves – 26,9 proc. mokinių.

16 pav. Kai kurių maisto produktų vartojimo dažnumas (proc.)

2011 m. tyrimo duomenimis, kasdien daržoves valgo 20,2 proc. mergaičių ir 16,4 proc. berniukų, o rečiau nei kartą per savaitę valgančių daržoves berniukų yra daugiau nei mergaičių (atitinkamai 17,6 ir 11,3 proc., $p<0,05$). Vaisius ir uogas kasdien valgo 21,9 proc. mergaičių ir 17,8 proc. berniukų, pieno produktus kiekvieną dieną vartoja 37,7 proc. berniukų ir 32,5 proc. mergaičių. Saldumynus mergaitės dažniau valgo negu berniukai (atitinkamai 24 ir 16,8 proc., $p<0,05$). Berniukai dažniau negu mergaitės valgo juodą duoną, taip pat jie dažniau geria kokakolą ir kitus gazuotus saldžius gėrimus (atitinkamai kasdien ar tris-penkis kartus per savaitę 17,2 proc. berniukų ir 11,2 proc. mergaičių, $p<0,05$) (2 lentelė).

2 lentelė. Kai kurių maisto produktų vartojimo dažnumas pagal lytį (proc.)

		Daržovės	Vaisiai/ Uogos	Pieno produktai	Saldumynai	Juoda duona	Kokakola ir kt. gazuoti saldūs gėrimai	Kava, kavos gėrimai	Greito maisto produktai
Niekada	B	2,2	1,2	2,8	1,8	12,6*	17	25,3	21,8
	M	2,7	0,2	1,7	0,6	20*	20,8	21,4	23,1
Rečiau nei kartą per savaitę	B	17,6*	15	10,3	27,2*	24,6	42	32	49,7
	M	11,3*	15	13,1	20,6*	25,5	47,6	32,3	55
1-2 k. per savaitę	B	34,2	32,1	22,9	26,4	21,8	23,8	17,9	19,8
	M	35,6	34,6	24,1	26,8	19,4	20,4	23,9	14,2
3-5 k. per savaitę	B	29,6	33,9	26,2	27,8	19,2*	10,8**	11,4	5,8
	M	30,2	28,3	28,4	27,9	13,5*	7,2**	11,2	5,6
Kasdien	B	16,4	17,8	37,7	16,8*	22	6,4**	13,4	3
	M	20,2	21,9	32,5	24*	21,5	4**	11,2	2,1

* $p<0,05$; ** $p<0,05$ – statistinis reikšmingumas yra sujungus vartojimo kasdien ir 3-5 k. per savaitę dažnumą

23,4 proc. penktų klasių mokinių nurodė, jog daržoves vartoja kasdien, kitų tirtųjų klasių dalis šiuo atžvilgiu buvo mažesnė (septintokų – 17,3 proc., devintokų – 12 proc., $p<0,05$). Vaisių ir uogų vartojimo situacija panaši – jauniausieji tyrimo dalyviai (penktokai) vaisius/uogas valgo dažniau nei kitų klasių mokiniai ($p<0,05$). Pieno produktus kasdien vartoja daugiausiai penktų klasių mokiniai (43,7 proc.), mažiau septintokai (32,2 proc.) ir devintokai (26,9 proc.) ($p<0,05$), daugiausiai pastarųjų atsakė, jog pieno produktus vartoja tris-penkis kartus per savaitę. Vyresniųjų klasių mokiniai saldumynus valgo dažniau. Kasdien per savaitę saldumynus vartoja daugiau septintų negu penktų klasių mokiniai (atitinkamai 25,6 proc. ir 16,3 proc., $p<0,05$). Juodą duoną kiekvieną dieną

valgo 25,8 proc. penktokų, 20,5 proc. septintokų ir 17,3 proc. devintokų. Kokakolą ir kitus gazuotus saldžius gėrimus kasdien geria daugiausiai septintų klasių mokiniai (8,5 proc.), mažiau penktokai (3,5 proc.) ir devintokai (3,6 proc.) ($p < 0,05$). Rečiau nei kartą per savaitę tokius produktus vartoja 52,2 proc. devintokų, 39,6 proc. septintokų ir 44 proc. penktokų ($p < 0,05$). Kavą ir kavos gėrimus kasdien geria 17,5 proc. devintokų, 13,5 proc. septintokų, 7,4 proc. penktokų ($p < 0,05$). Kad kavos ir jos gėrimų visai negeria atsakė daugiausiai penktų klasių mokiniai (31,8 proc., $p < 0,05$). Greito maisto produktus (mėsainius, dešrainius, bulvių traškučius ir pan.) niekada nevalgo 22,8 proc. penktokų, 22,5 proc. devintokų ir 21,6 proc. septintokų. 9,9 proc. septintokų juos valgo kasdien arba tris-penkis kartus per savaitę (3 lent.).

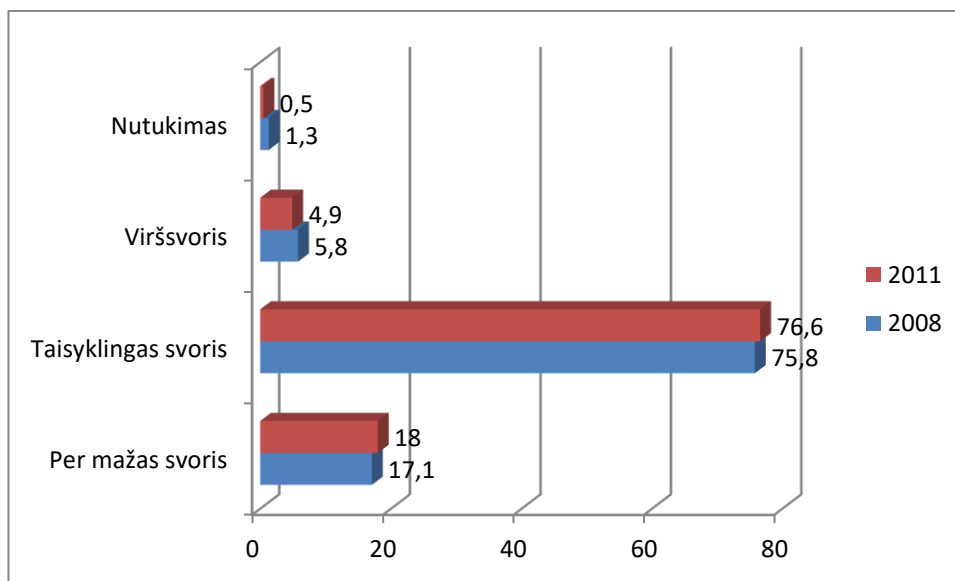
3 lentelė. Kai kurių maisto produktų vartojimo dažnumas pagal klases (proc.)

		Daržovės	Vaisiai/ Uogos	Pieno produktai	Saldumynai	Juoda duona	Kokakola ir kt. gazuoti saldūs gėrimai	Kava, kavos gėrimai	Greito maisto produktai
Niekada	5 kl.	3,4	1,3	2,2	1,3	16,6	21,1	31,8*	22,8
	7 kl.	3	0,6	2,8	1,2	15,1	16,8	18,2*	21,6
	9 kl.	0,7	0	2,2	1,1	16,2	18,2	18,3*	22,5
Rečiau nei kartą per savaitę	5 kl.	14,2	11,7*	11,7	32,8*	22,7	44*	31,3	50,5
	7 kl.	14,3	16,5	11,3	16,5*	25,4	39,6*	32,3	51,7
	9 kl.	15,2	17,8*	11,9	21,2*	27,7	52,2*	33,2	55,8
1-2 k. per savaitę	5 kl.	30,7	28,9*	21,7	27,2	18,5	21,3	17,5*	18,8
	7 kl.	36,7	33,5	23	25	23	25	25,8*	16,8
	9 kl.	38	39,6*	26,1	27,1	21,4	19,3	19,4	14,9
3-5 k. per savaitę	5 kl.	28,3	32,3*	20,7*	22,4*	16,4	10,1	11,9	5,3
	7 kl.	28,7	31,1	30,7*	31,7*	16	10,1	10,2	6,9
	9 kl.	34,1	29,1*	32,8*	31,1*	17,3	6,6	11,6	4,7
Kasdien	5 kl.	23,4*	25,8*	43,8*	16,3*	25,9	3,5*	7,4*	2,6
	7 kl.	17,3*	18,3*	32,2*	25,6*	20,5	8,5*	13,5*	3
	9 kl.	12*	13,5*	26,9*	19,4	17,3	3,6*	17,5*	2,2

* $p < 0,05$

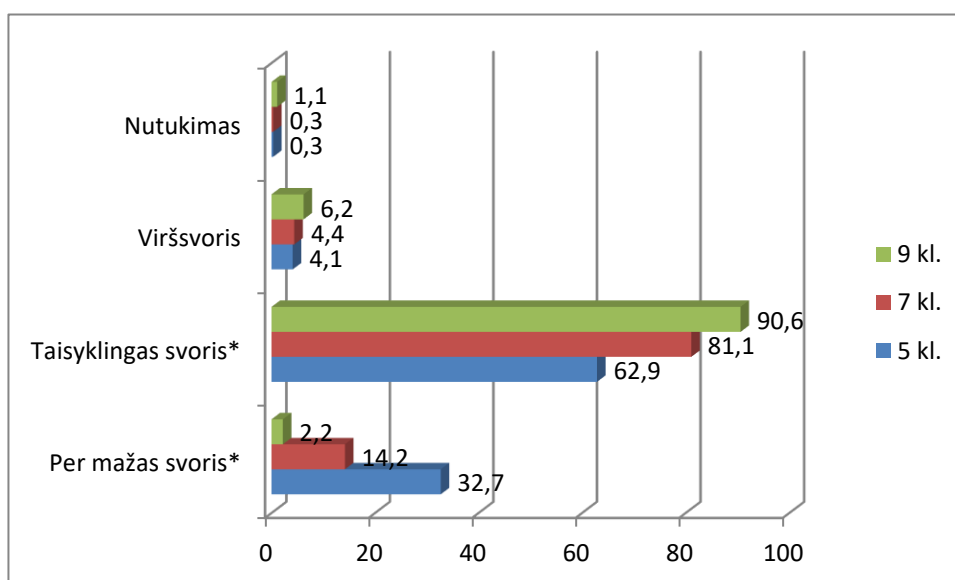
Pagal 2011 m. tyrimo metu atliktus matavimus, 18 proc. (2008 m. - 17,1 proc.) mokinių svoris per mažas, 4,9 proc. (2008 m. - 5,8 proc.) turi viršsvorio ir 0,5 proc. (2008 m. - 1,3 proc.) mokinių yra nutukę. Likusieji 76,6 proc. moksleivių turi normalų kūno svorį (2008 m. – 75,8 proc.) (17 pav.). 2010 m. Lietuvoje atlikto tyrimo duomenimis, normalų kūno svorį turi 60,3 proc. mokinių, per mažą – 15,4 proc., per didelį – 24,3 proc.

Klaipėdos rajone mergaičių, kurių svoris per mažas, buvo 19,1 proc., berniukų – 17,3 proc. Mergaičių, kurių kūno masės indeksas rodo nutukimą, nebuvo, o berniukų buvo 1 proc. Mergaičių, turinčių normalų kūno svorį, buvo 76,1 proc., berniukų – 76,9 proc.

17 pav. Mokinių pasiskirstymas pagal svorį (proc.)

Matavimų duomenimis, taisyklingą svorį turi 62,9 proc. penktokų, 81,1 proc. septintokų ir 90,6 proc. devintokų ($p < 0,05$). Per mažas kūno svoris nustatytas trečdaliui (32,7 proc.) penktokų, 14,2 proc. septintokų ir 2,2 proc. devintokų ($p < 0,05$). Viršsvorį turėjo 4,1 proc. penktų, 4,4 proc. septintų ir 6,2 proc. devintų klasių mokinių (18 pav.).

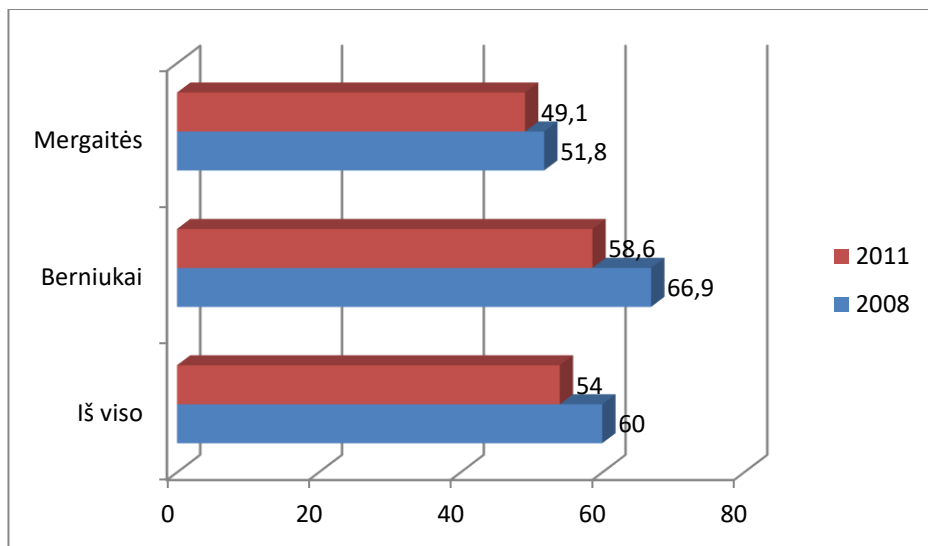

18 pav. Mokinių svoris pagal klases (proc.); * $p < 0,05$

3. Žalingi įpročiai

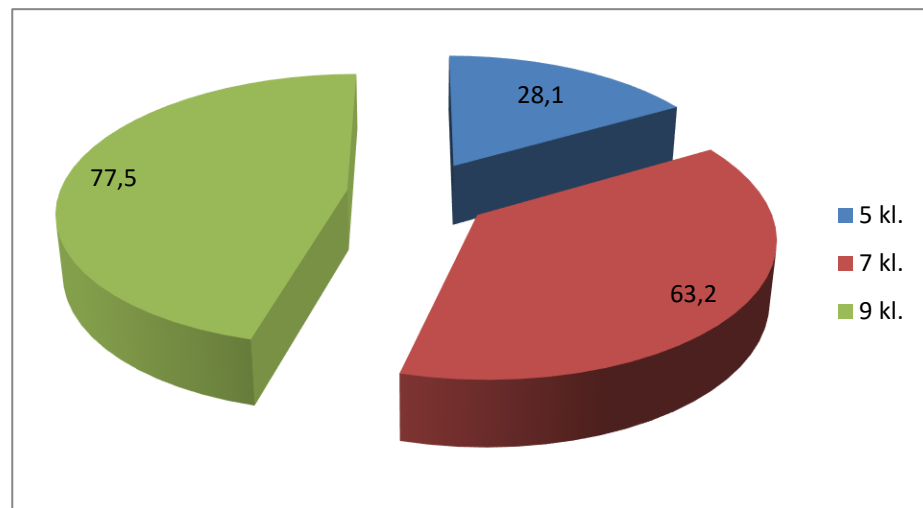
Pasaulio Sveikatos Organizacija jau seniai su nerimu skelbia, kad vis daugiau jaunuomenės rūko. Rūkymas yra vienas iš narkomanijos rūšių, kuriai būdingi visi priklausomybės ligos požymiai. Tyrimai pateikia vis daugiau įrodymų, kad kuo anksčiau pradedami vartoti tabako produktai, tuo didesnė rizika, kad išsivystys stipri priklausomybė. Mokyklinio amžiaus vaikų ir jaunimo rūkymo paplitimo stebėseną dažniausiai leidžia prognozuoti rūkymo paplitimo tendencijas populiacijoje.

2011 m. atlikto tyrimo metu, kada nors rūkę prisipažino 54 proc. Klaipėdos rajono mokinių ir tai yra 6 proc. mažiau nei 2008 m. ($p < 0,05$). Pagal lytį daugiau kada nors rūkiusių buvo berniukų negu mergaičių (atitinkamai 2011 m. 58,6 proc. ir 49,1 proc., $p < 0,05$) (19 pav.).

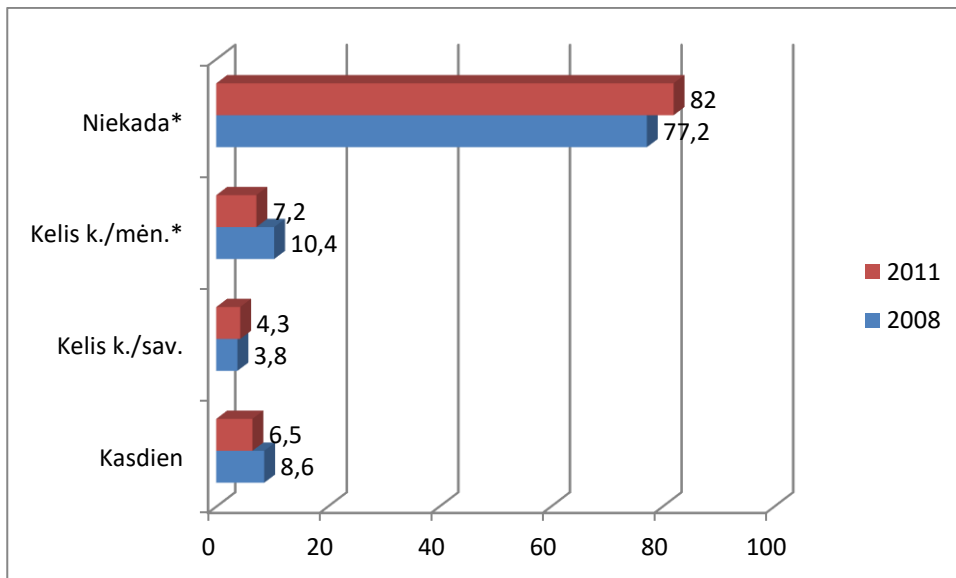
19 pav. Kada nors rūkę mokiniai pagal lytį ir metus (proc.); * $p < 0,05$

Pagal klases, daugiausiai kada nors rūkiusių buvo devintų klasių mokiniai (77,5 proc., $p < 0,05$) (20 pav.).

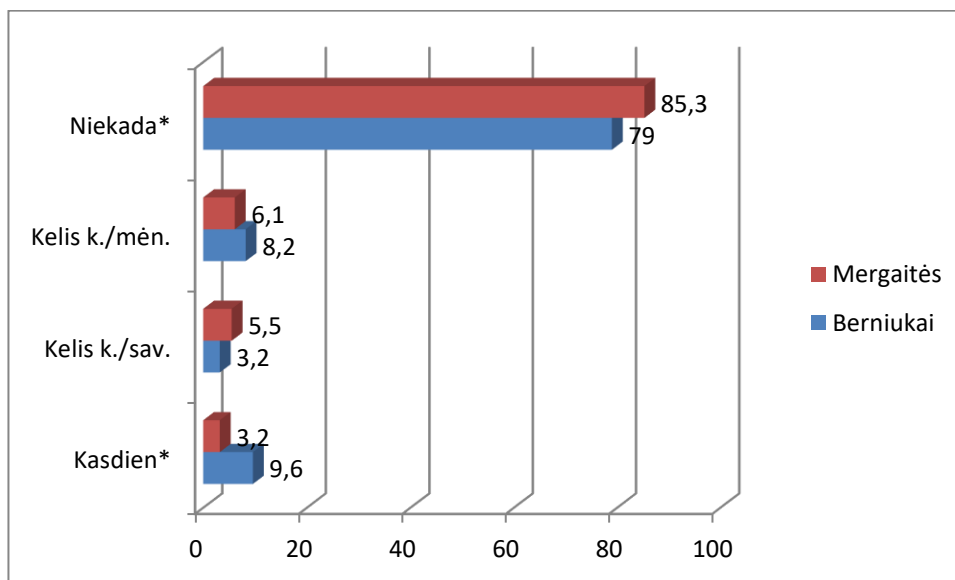
20 pav. Kada nors rūkę mokiniai pagal klases (proc.); * $p < 0,05$

Nustatyta, kad Klaipėdos rajone rūkančių kiekvieną dieną, mažiausiai kartą per savaitę ir rečiau nei kartą per savaitę buvo 18 proc. mokinių. 2011 m., palyginti su 2008 m. atlikto tyrimo rezultatais, rūkančių mokinių sumažėjo 4,8 proc. ($p < 0,05$) (21 pav.).

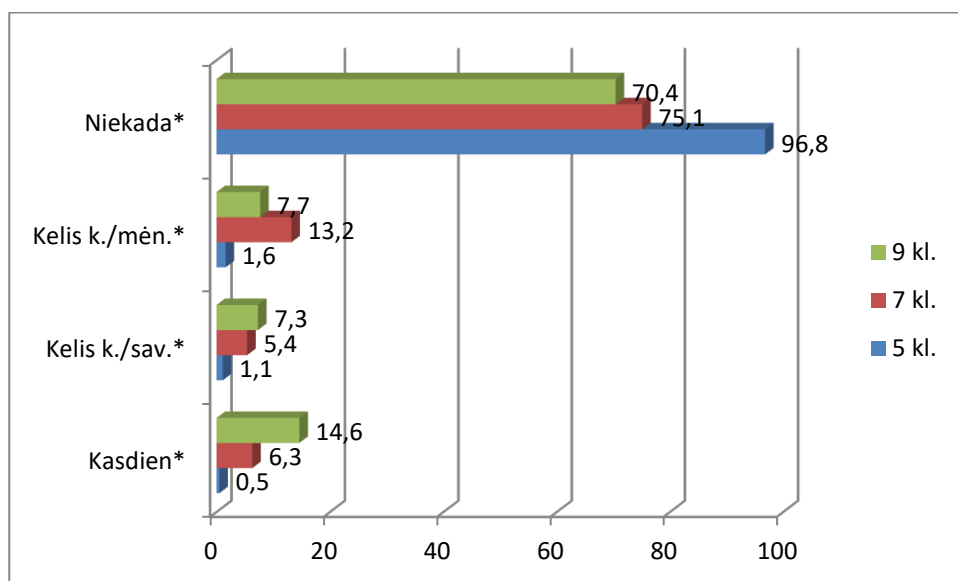
21 pav. Mokinių rūkymo dažnis (proc.); * $p < 0,05$

Tarp lyčių nustatyta, kad berniukų rūkė daugiau nei mergaičių ($p < 0,05$). 9,6 proc. berniukų ir 3,2 proc. mergaičių atsakė, kad rūko kasdien. Mergaičių, prisipažinusių, kad rūko kelis kartus per savaitę, yra daugiau negu berniukų (atitinkamai 5,5 ir 3,2 proc.) (22 pav.).

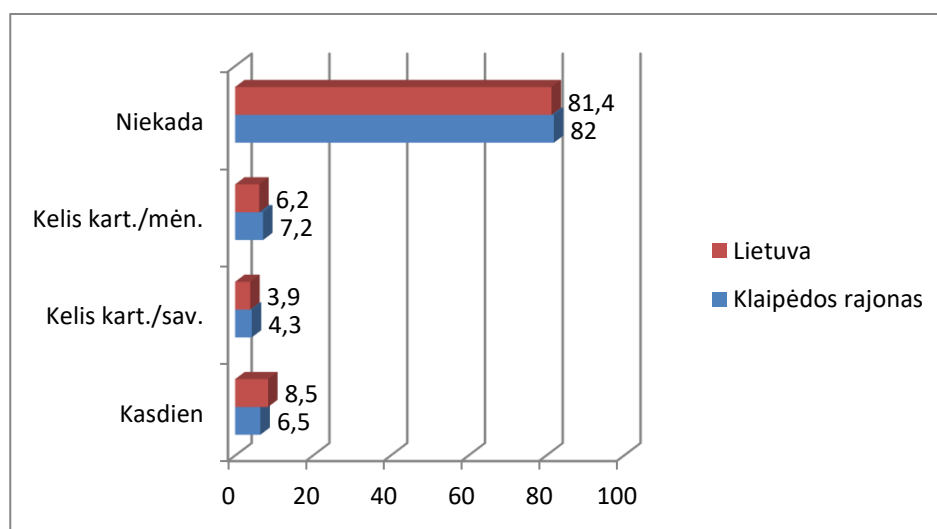
22 pav. Mokinių rūkymo dažnis pagal lytį (proc.); * $p < 0,05$

Analizuojant rūkymo dažnį pagal klases, daugiausiai rūko vyresniųjų klasių mokiniai ($p < 0,05$). 14,6 proc. devintokų, 6,3 proc. septintokų ir 0,5 proc. penktokų atsakė, kad rūko kasdien (23 pav.).

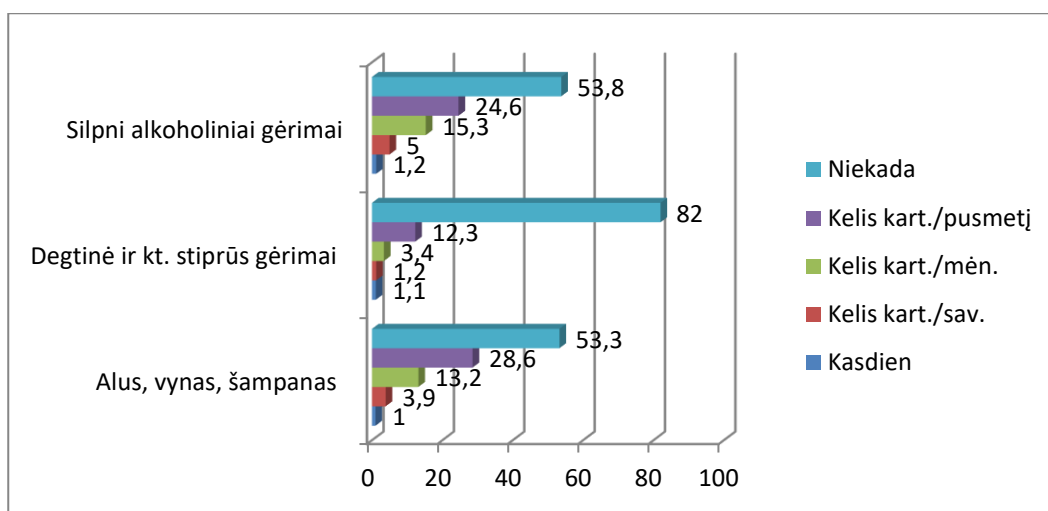
23 pav. Mokinių rūkymo dažnis pagal klases (proc.); * $p < 0,05$

Klaipėdos rajone rūkančių kiekvieną dieną, mažiausiai kartą per savaitę ir rečiau nei kartą per savaitę mokinių procentas yra mažesnis negu Lietuvos (18 proc. ir 18,6 proc.) mokinių (24 pav.).

24 pav. Mokinių rūkymo dažnis (proc.)

Alkoholinius gėrimus Klaipėdos rajono mokiniai vartoja palyginti retai, bent jau taip nurodė apklausos metu. Didžioji dalis mokinių alkoholinių gėrimų nevartoja. 82 proc. mokinių prisipažino, kad nevartoja stiprių alkoholinių gėrimų (2008 m. – 81,6 proc.), 53,8 proc. mokinių - silpnų alkoholinių gėrimų (2008 m. – 49,7 proc.) ir 53,3 proc. mokinių atsakė, kad nevartoja alaus, vyno ir šampano (2008 m. – 61,2 proc., t.y. alaus, vyno ir šampano vartojančiųjų procentas išaugo, $p < 0,05$) (25 pav.).

25 pav. Alkoholinių gėrimų vartojimas pagal rūšis (proc.)

Atsižvelgiant į lytį – statistiškai reikšmingai didesnė berniukų dalis dažniau nei mergaitės vartoja alkoholinius gėrimus ($p < 0,05$). Tyrimo duomenimis, berniukai daugiau vartoja stiprius alkoholinius gėrimus, alų, vyną ir šampaną, o mergaitės daugiau negu berniukai vartoja silpnus alkoholinius gėrimus (4 lent.).

4 lentelė. Alkoholinių gėrimų vartojimas pagal rūšis ir lytį (proc.)

	Kasdien		Kelis k./sav.		Kelis k./mėn.		Kelis k./pusmetj		Niekada	
	B	M	B	M	B	M	B	M	B	M
Silpni alkoholiniai gėrimai	1,4	1	5,4	4,6	13,3	17,7	22,1	27,4	57,8*	49,3*
Degtinė ir kt. stiprūs gėrimai	1,6	0,6	1,2	1,3	4	2,7	15,1*	9,5*	78,1*	85,9*
Alus, vynas, šampanas	1,4	0,6	5,5*	2,3*	15,8*	10,6*	29,5	27,5	47,7*	59*

* $p < 0,05$

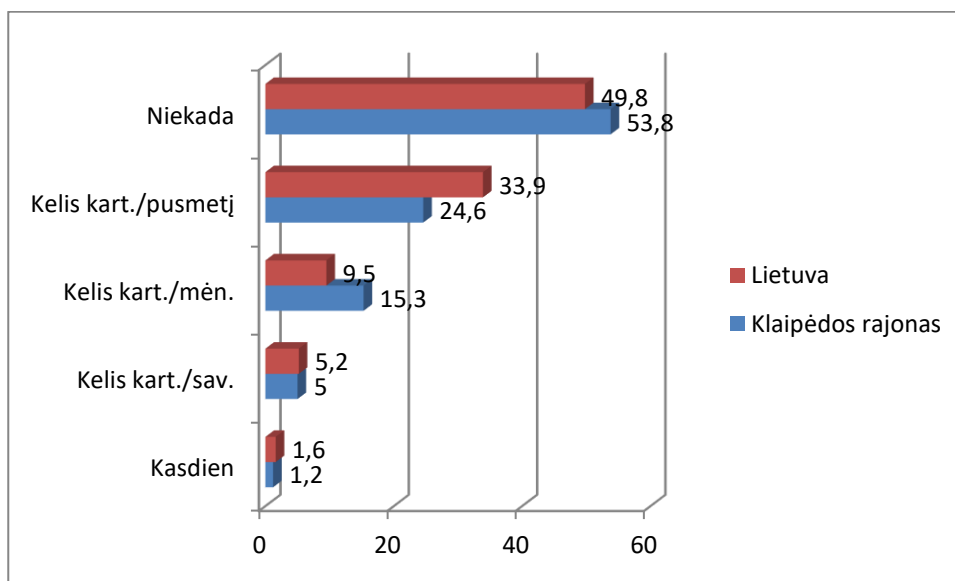
Vyresniųjų klasių mokiniai alkoholinius gėrimus vartoja dažniau (pasiskirstymas pagal klases yra statistiškai reikšmingas, $p < 0,05$). Devintokai labiau vartoja alų, vyną, šampaną - bendras vartojančiųjų procentas kasdien, kelis kartus per savaitę, mėnesį, pusmetį yra 76,1 proc., o septintokai – silpnus alkoholinius gėrimus (60,9 proc.) (5 lent.).

5 lentelė. Alkoholinių gėrimų vartojimas pagal rūšis ir klases (proc.)

		Silpni alkoholiniai gėrimai	Degtinė ir kt. stiprūs gėrimai	Alus, vynas, šampanas
Kasdien ir kelis k./sav.	5 kl.	3,4*	2,1	3,2*
	7 kl.	7,2*	3	4,5
	9 kl.	8,7*	1,9	7,9*
Kelis k./mėn.	5 kl.	2,9*	0*	1,8*
	7 kl.	20,3*	2,1*	14,6*
	9 kl.	26,5*	9,5*	27,2*
Kelis k./pusmetį	5 kl.	11,3*	2,1*	13,5*
	7 kl.	33,4*	9,1*	35,4*
	9 kl.	32,4*	30,3*	40,9*
Niekada	5 kl.	82,3*	95,7*	81,5*
	7 kl.	39,1*	85,7*	45,5*
	9 kl.	32,4*	58,4*	23,9*

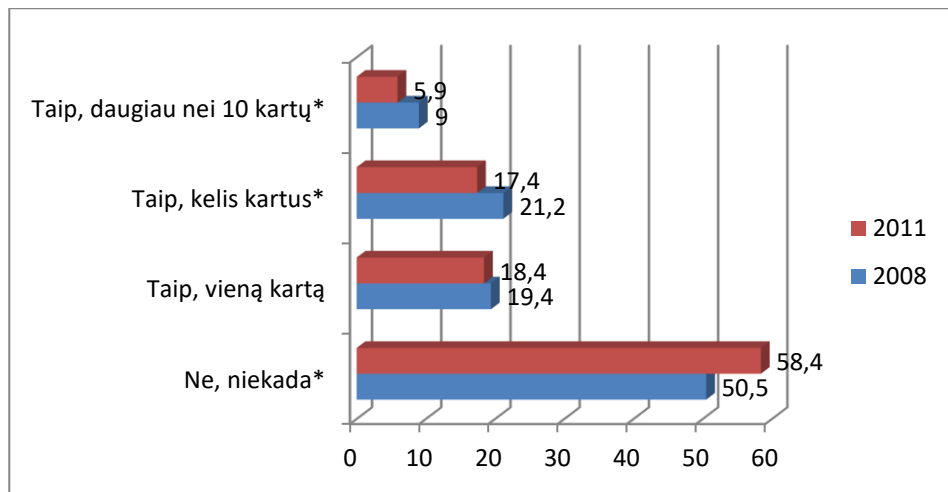
* $p < 0,05$

Vieni iš dažniausiai vartojamų svaigiųjų gėrimų mokinių tarpe yra silpnieji alkoholiniai gėrimai. Klaipėdos rajono mokinių, kasdien vartojančių silpnuosius alkoholinius gėrimus, yra mažiau nei bendrai šalyje, tačiau kelis kartus per mėnesį yra daugiau (26 pav.).

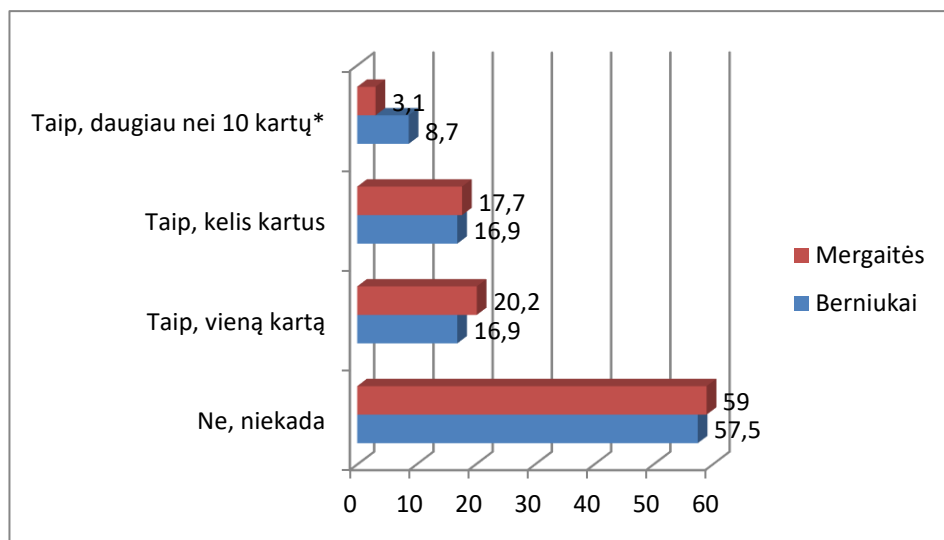
26 pav. Silpnųjų alkoholinių gėrimų vartojimas (proc.)

2011 m. atlikto tyrimo duomenimis, niekada nebuvo išgėrę alkoholinių gėrimų tiek, kad pasijustų apsvaigę, pusė apklaustųjų ir jų procentas yra didesnis negu 2008 m. vykdyto tyrimo. 2008 m. kas vienuoliktas mokinys prisipažino, kad 10 ir daugiau kartų buvo išgėrę tiek daug alkoholinių gėrimų, jog pasijuto apsvaigę, 2011 m. tiek apsvaigusiu mokinių nuo alkoholio buvo mažiau ($p < 0,05$) (27 pav.). 2010 m. Lietuvoje atlikto mokyklinio amžiaus vaikų sveikatos ir gyvenamosios tyrimo rezultatais, 10 ir daugiau kartų išgėrusių buvo 7,4 proc. mokinių.

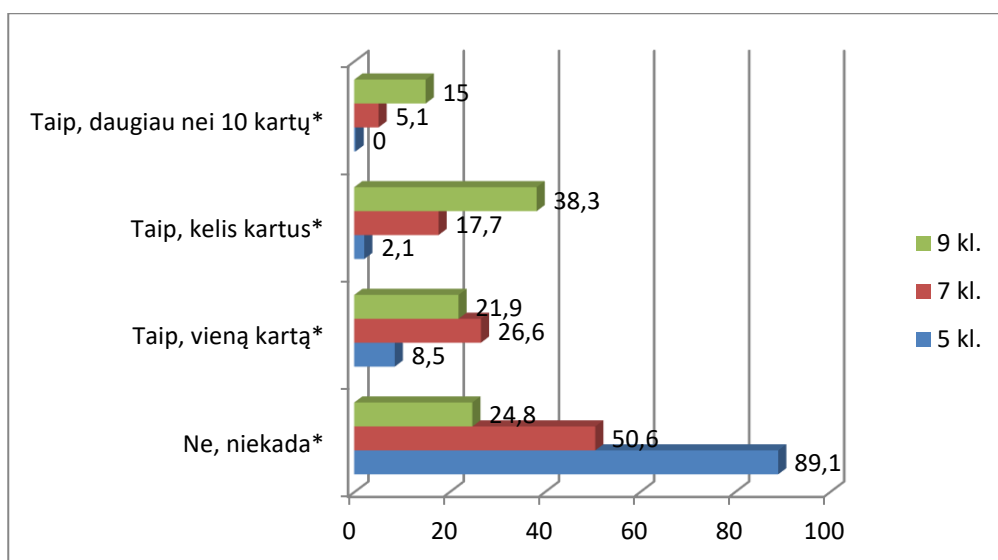
27 pav. Mokinių pasiskirstymas pagal tai, ar kada nors buvo išgėrę tiek daug alkoholinių gėrimų, kad pasijustų apsvaigę (proc.); * $p < 0,05$

Kad 10 ir daugiau kartų buvo išgėrę tiek alkoholinių gėrimų, jog pasijustų apsvaigę, prisipažino 3,1 proc. mergaičių ir 8,7 proc. berniukų ($p < 0,05$) (28 pav.).

28 pav. Mokinių, išgėrusių tiek daug alkoholinių gėrimų, kad pasijustų apsvaigę, pasiskirstymas pagal lytį (proc.); * $p < 0,05$

Mokinių, išgėrusių tiek daug alkoholinių gėrimų, kad pasijustų apsvaigę, pasiskirstymas pagal klases yra statistiškai reikšmingas ($p < 0,05$). Vyresnių klasių mokiniai dažniau išgeria tiek alkoholinių gėrimų, kad pasijunta apsvaigę. 26,6 proc. devintokų prisipažino, kad vieną kartą yra buvę išgėrę tiek, kad apsvaigo, 38,3 proc. - kelis kartus ir 15 proc., kad 10 ir daugiau kartų. Vieną kartą išgėrė tiek daug alkoholinių gėrimų, kad pasijuto apsvaigę, 8,5 proc. penktokų (29 pav.).

29 pav. Mokinių, išgėrusių tiek daug alkoholinių gėrimų, kad pasijustų apsvaigę, pasiskirstymas pagal klases (proc.); * $p < 0,05$

Lietuvoje 78,5 proc. mokinių nėra rūkę kanapių (arba „žolės“). 2011 m. tyrimo metu paklausus Klaipėdos rajono mokinių apie labiausiai paplitusios narkotinės medžiagos – kanapių vartojimą, kad nė vieno karto kanapių per visą savo gyvenimą nerūkė atsakė 93,6 proc. (2008 m. – 91,9 proc.), kad vieną kartą bandė – 3,4 proc. (2008 m. – 4,7 proc.) mokinių. Kad nė karto nesisvaigino uostydami klijų, tirpiklių per visą savo gyvenimą prisipažino 93,4 proc. (2008 m. – 92,5 proc.). mokinių, kad vieną kartą svaiginosi - 3,8 proc. (2008 m. – 4,4 proc.) mokinių. 2011 m. tyrimo duomenimis, 96,2 proc. Klaipėdos rajono mokinių nurodė, kad per visą savo gyvenimą nė karto nevarė kitų narkotikų (2008 m. – 93,7 proc., $p < 0,05$) (6 lent.).

6 lent. Psichotropinių medžiagų vartojimas (proc.)

	Nė karto		1 kartą		Kelis kartus		20 kartų ir daugiau	
	2008	2011	2008	2011	2008	2011	2008	2011
Kanapės („žolės“) rūkymas	91,9	93,6	4,7	3,4	2,7	2,6	0,7	0,4
Klijų, tirpiklių ir kt. medž. uostymas	92,5	93,4	4,4	3,8	2,1	2,3	1	0,5
Kitos narkotinės medž.	93,7*	96,2*	3,6	2,4	2,1	1,3	0,6	0,1

* $p < 0,05$

Analizuojant 2011 m. tyrimo duomenis pagal lytį, nustatyta, kad didesnė berniukų dalis dažniau nei mergaitės rūko kanapes (atitinkamai yra rūkę 10,6 proc. berniukų ir 2,1 proc. mergaičių,

$p < 0,05$). Kad svaiginosi uostydami kljus, tirpiklius prisipažino 7,6 proc. berniukų ir 5,5 proc. mergaičių (7 lent.).

7 lentelė. Psichotropinių medžiagų vartojimas pagal lytį (proc.)

	Nė karto		1 kartą		Kelis kartus/ 20 kartų ir daugiau	
	B	M	B	M	B	M
Kanapės („žolės“) rūkymas	89,4*	97,9*	5,5*	1,3*	5,1*	0,8*
Klijų, tirpiklių ir kt. medž. uostymas	92,4	94,5	4	3,6	3,6	1,9
Kitų narkotinių medž. vartojimas	94,7	97,7	3,6	1,3	1,8	1

* $p < 0,05$

2011 m. tyrimo duomenimis, vyresniųjų klasių mokiniai dažniau negu mažesniųjų klasių mokiniai rūko kanapes (atitinkamai 12,4 proc. devintų, 5,4 proc. septintų ir 3,1 proc. penktų klasių mokinių, $p < 0,05$). 2,9 proc. devintokų, 10,2 proc. septintokų ir 6,1 proc. penktokų atsakė, kad yra uostę kljus, tirpiklius ($p < 0,05$) (8 lent.).

8 lentelė. Psichotropinių medžiagų vartojimas pagal klases (proc.)

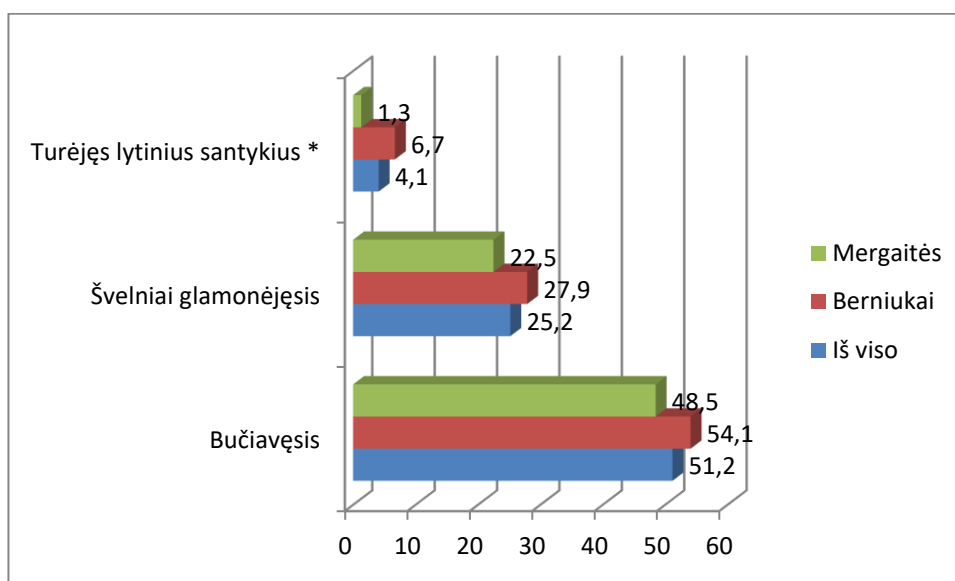
	Nė karto			1 kartą			Kelis kartus/ 20 kartų ir daugiau		
	5 kl.	7 kl.	9 kl.	5 kl.	7 kl.	9 kl.	5 kl.	7 kl.	9 kl.
Kanapės („žolės“) rūkymas *	96,9*	94,6*	87,6*	2,6	2,7	5,5	0,6*	2,7*	6,9*
Klijų, tirpiklių ir kt. medž. uostymas *	93,9*	89,8*	97,1*	2,9	5,7	2,6	3,2*	4,5*	0,4*
Kitų narkotinių medž. vartojimas	97,4	96,1	94,5	1,6	2,4	3,6	1,1	1,5	1,8

* $p < 0,05$

4. Lytinis gyvenimas

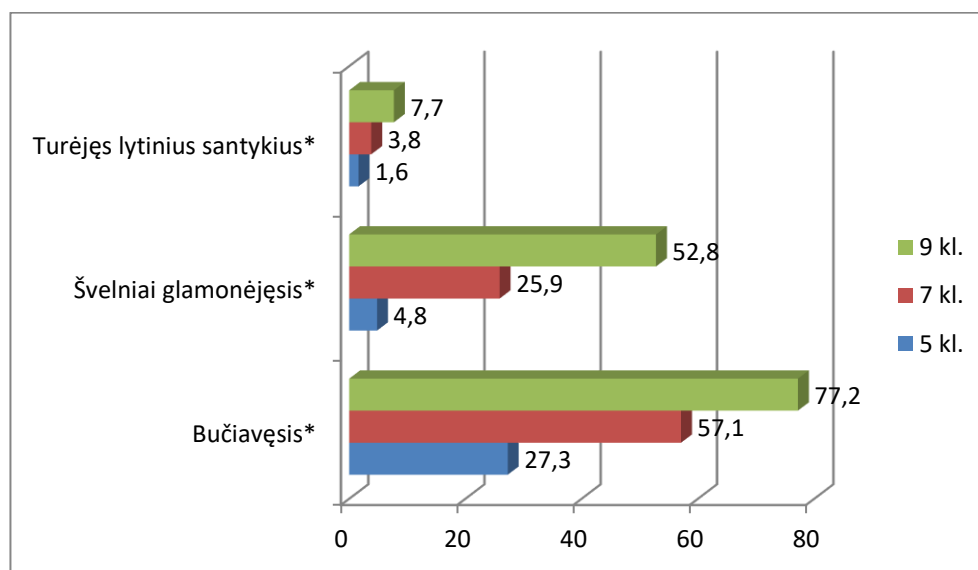
2011 m. atlikto tyrimo metu nustatyta, kad kada nors bučiavęsi buvo 51,2 proc. (54,1 proc. berniukų, 48,5 proc. mergaičių) Klaipėdos rajono mokinių. 27,9 proc. berniukų ir 22,5 proc. mergaičių atsakė, kad yra švelniai glamonėjęsi, o 6,7 proc. berniukų ir 1,3 proc. mergaičių – kad

turėjo lytinius santykius. Mokinių pasiskirstymas pagal lytį, ar jie yra turėję lytinius santykius, yra statistiškai reikšmingas ($p < 0,05$) (30 pav.).

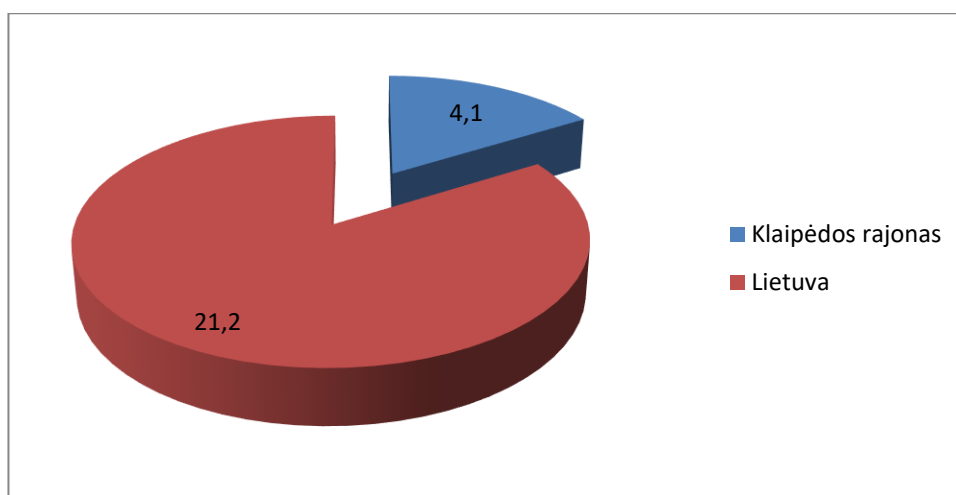
30 pav. Mokinių, kurie kada nors su priešingos lyties asmeniu bučiavosi, švelniai glamonėjęsi, turėjo lytinius santykius, pasiskirstymas pagal lytį (proc.); * $p < 0,05$

52,8 proc. devintokų nurodė, kad jau yra švelniai glamonėjęsi su priešingos lyties asmeniu (septintokų – 25,9 proc., penktokų – 4,8 proc.). Turėjusių lytinių santykių buvo: 7,7 proc. – 9-kų, 3,8 proc. – 7-kų, 1,6 proc. – 5-kų (31 pav.). Pasiskirstymas pagal klases yra statistiškai reikšmingas ($p < 0,05$).

31 pav. Mokinių, kurie kada nors su priešingos lyties asmeniu bučiavosi, švelniai glamonėjęsi, turėjo lytinius santykius, pasiskirstymas pagal klases (proc.); * $p < 0,05$

Klaipėdos rajone 2011 m. atlikto tyrimo metu nustatyta, kad lytiškai santykiavusių buvo 4,1 proc. mokinių. Lietuvoje, kad turėjo lytinius santykius, prisipažino 21,2 proc. Lietuvos tyrime dalyvavusių mokinių (32 pav.).

32 pav. Mokiniai, turėję lytinius santykius (proc.)

31,6 proc. berniukų teigė, kad pirmą kartą pasibučiavo būdami 10 m. ir jaunesni, mergaičių ši amžiaus grupė sudarė 17,5 proc. ($p < 0,05$). Daugiausiai buvo mergaičių, kurios pirmą kartą pasibučiavo, kai jos turėjo 11 metų (22,6 proc.). Didžioji dalis apklaustųjų atsakė, kad pirmą kartą švelniai glamonėjosi kai jiems buvo 14 metų (22,3 proc. berniukų ir 32,7 proc. mergaičių). Tyrimo duomenimis, lytinių santykių pradžia didžiosios dalies mokinių buvo 15 m. amžiaus (31,4 proc. berniukų ir 77,8 proc. mergaičių). Mergaitės paprastai lytiškai santykiuoti pradėjo vėliau nei berniukai (nuo 13 metų) (4 lentelė).

Lietuvoje atlikto tyrimo duomenimis, 79,1 proc. mokinių atsakė, kad pirmą kartą lytiškai santykiavo kai buvo 11 metų ar jaunesni.

9 lentelė. Mokinių pasiskirstymas pagal lytį ir amžiaus grupes, kada pirmą kartą pasibučiavo, švelniai glamonėjosi, turėjo lytinius santykius (proc.)

		10 m. ir jaunesnis (-ė)	11 m.	12 m.	13 m.	14 m.	15 m.
Bučiavosi	Iš viso	25	21,6	19	16,4	10	8
	Berniukai	31,6*	20,5	19,4	12,2*	6,8*	9,5
	Mergaitės	17,5*	22,6	18,8	20,9*	13,7*	6,4
Švelniai glamonėjosi **	Iš viso	6,4	12,3	12,3	20,4	26,8	21,7
	Berniukai	9,2	16,2	16,2	16,9	22,3	19,2
	Mergaitės	2,9	7,7	7,7	24	32,7	25
Turėjo lytinius santykius	Iš viso	11,1	11,1	4,4	11,1	22,2	40
	Berniukai	14,3	11,4	5,7	11,4	25,7	31,4
	Mergaitės	0	0	0	11,1	11,1	77,8

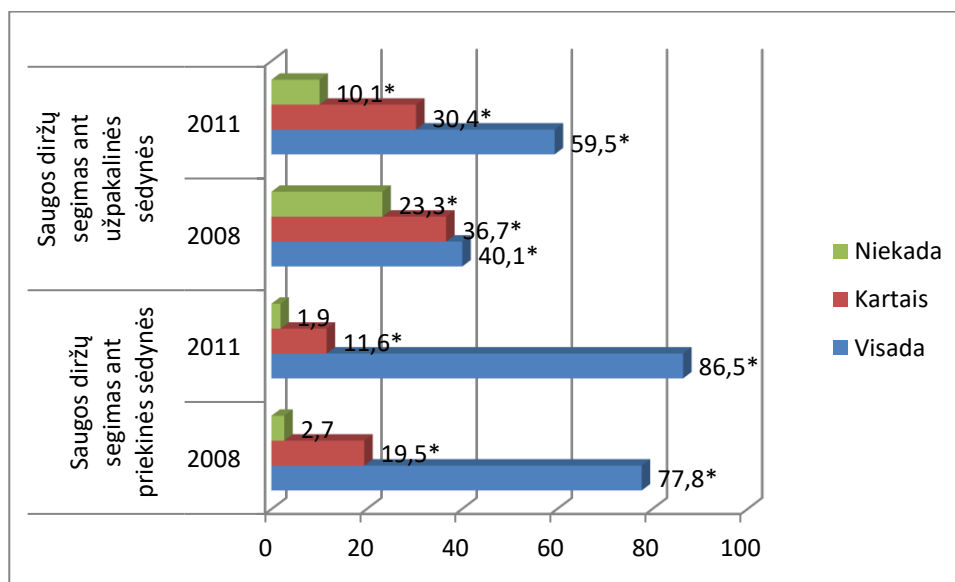
* $p < 0,05$; ** $p < 0,05$ – statistinis reikšmingumas yra sujungus iki 12 m. amžiaus grupes imtinai

5. Eismo sauga

Nepaisant penktus metus gerėjančios eismo saugumo situacijos ir pasiektų puikių rezultatų – daugiau nei dvigubai sumažėjo žuvusiųjų keliuose, dvigubai sumažėjo eismo įvykių ir juose sužeistų eismo dalyvių, tačiau vaikų avaringumo rodikliai išlieka nepateisinamai dideli. 2011 m. (per 11 mėn.) dalis vaikų avaringumo rodiklių išliko panašūs kaip 2010 m. arba mažėjo (eismo įvykių skaičius, sužeistų vaikų skaičius), tačiau dalis pastebimai išaugo (žuvusių vaikų per 11 mėn. išaugo 12 proc. lyginant su 2010 m. tuo pačiu laikotarpiu, daugiau žuvo vaikų dviratininkų). Vienas iš Susisiekimo ministerijos siūlymas vaikų saugumo keliuose gerinimui - griežtinti vaikų vežimo automobiliuose tvarką.

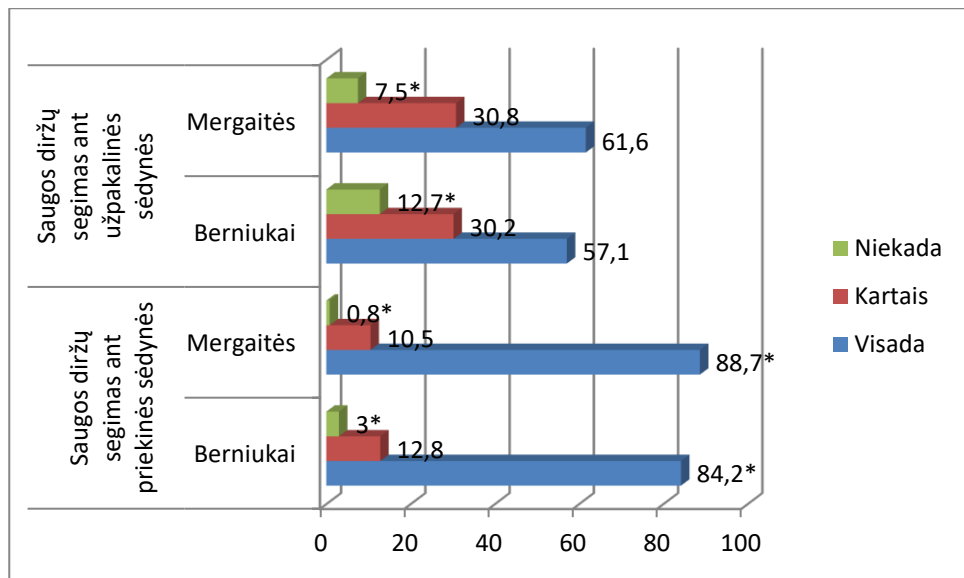
2011 m. Klaipėdos rajono mokinių gyvenamosios tyrimo dalyvavę mokiniai atsakė, kad saugos diržais važiuodami automobiliu ant priekinės sėdynės visada prisitvirtina 86,5 proc. mokinių, tai yra 8,7 proc. daugiau mokinių negu 2008 m. ($p < 0,05$). Važiuodami automobiliu ant užpakalinės sėdynės visada prisitvirtino daugiau negu pusė (59,5 proc.) Klaipėdos rajono mokinių (19,4 proc. daugiau nei 2008 m.), kartais tai darė 30,4 proc. (2008 m. – 36,7 proc.), niekada – 10,1 proc. (2008 m. – 23,3) mokinių ($p < 0,05$) (33 pav.).

63,6 proc. mokinių, dalyvavusių 2010 m. Lietuvos mokinių gyvenamosios tyrimo, atsakė, kad visada prisitvirtina saugos diržais važiuojant automobiliu.

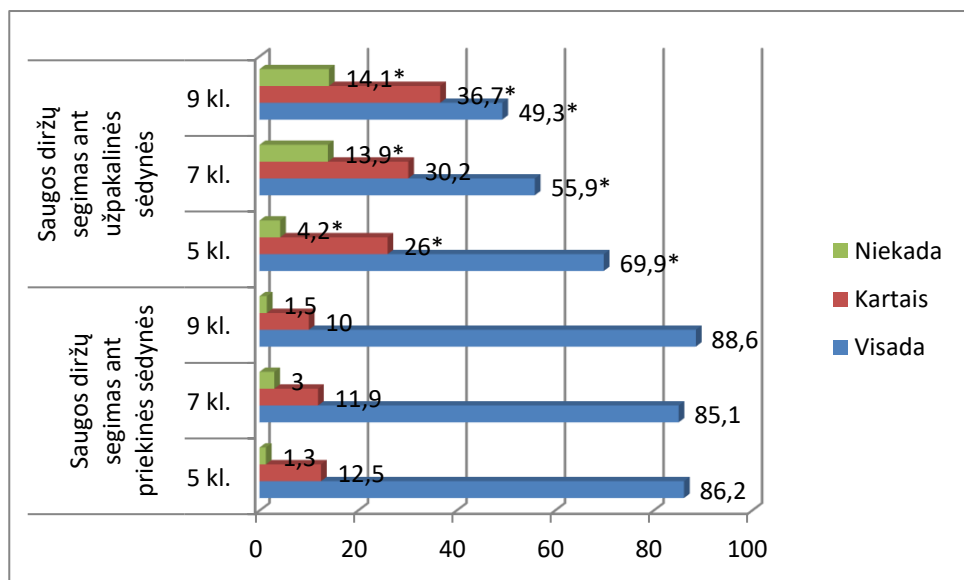
33 pav. Kaip dažnai mokiniai prisitvirtina saugos diržais važiuojant automobiliu ant priekinės ir ant užpakalinės sėdynės (proc.); * $p < 0,05$

Mergaitės dažniau negu berniukai segasi saugos diržus važiuojant automobiliu ant priekinės sėdynės (atitinkamai visada segasi 88,7 proc. mergaičių ir 84,2 proc. berniukų, $p < 0,05$) ir užpakalinės sėdynės (atitinkamai visada arba kartais segasi 92,4 proc. mergaičių ir 87,3 proc. berniukų, $p < 0,05$) (34 pav.).

34 pav. Kaip dažnai mokiniai prisitvirtina saugos diržais važiuojant automobiliu ant priekinės ir ant užpakalinės sėdynės pagal lytį (proc.); * $p < 0,05$

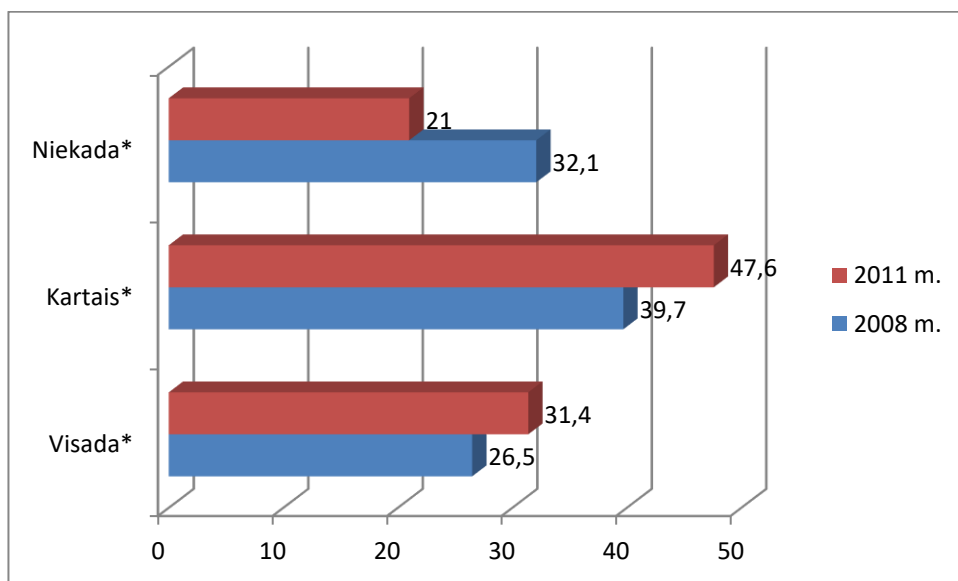
Vyresniųjų klasių mokiniai rečiau prisitvirtina saugos diržais važiuojant automobiliu ant užpakalinės sėdynės (69,9 proc. penktokų, 55,9 septintokų ir 49,3 proc. devintokų atsakė, kad visada segasi diržus važiuojant ant užpakalinės automobilio sėdynės, $p < 0,05$). Kaip dažnai mokiniai prisitvirtina saugos diržais važiuojant automobiliu ant priekinės sėdynės pagal klases yra statistiškai nereikšmingas (visada prisitvirtina 86,2 proc. penktokų, 85,1 proc. septintokų, 88,6 proc. devintokų) (35 pav.).

35 pav. Kaip dažnai mokiniai prisitvirtina saugos diržais važiuojant automobiliu ant priekinės ir ant užpakalinės sėdynės pagal klases (proc.); * $p < 0,05$

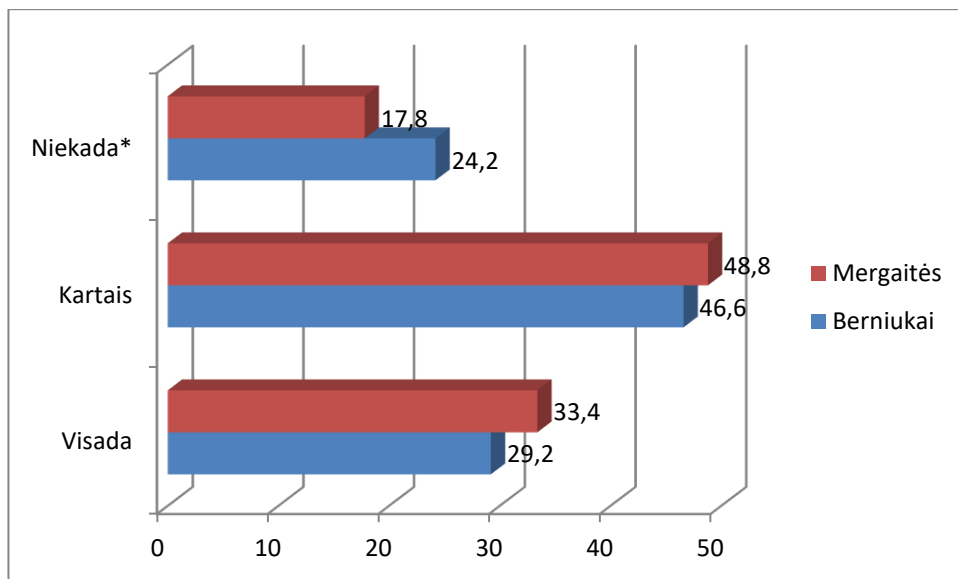
Eidami neapšviesta gatve ar keliu tamsiu paros metu, kad šviesos atšvaitus visada naudojo atsakė tik 31,4 proc., kartais juos naudoja 47,6 proc., niekada – 21 proc. mokinių (atitinkamai 2008 m.: 26,5 proc., 39,7 proc., 32,1 proc., $p < 0,05$) (36 pav.).

2010 m. Lietuvoje atlikto mokinių gyvensenos duomenimis, visada šviesos atšvaitus naudoja 32,8 proc. mokinių.

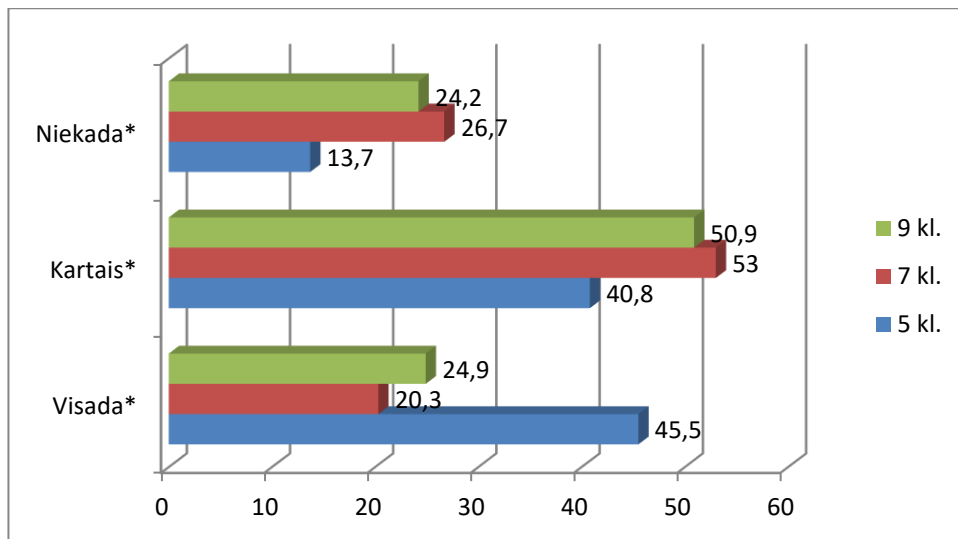
36 pav. Atšvaitų naudojimas tamsiu paros metu (proc.); * $p < 0,05$

Mergaitės daugiau negu berniukai naudoja atšvaitus tamsiu paros metu (atitinkamai visada arba kartais nešioja 82,2 proc. mergaičių ir 75,8 proc. berniukų, $p < 0,05$) (37 pav.).

37 pav. Atšvaitų naudojimas tamsiu paros metu pagal lytį (proc.); * $p < 0,05$

Daugiausiai atšvaitus nešioja penktų klasių mokiniai ($p < 0,05$). Kad visada juos nešioja atsakė 45,5 proc. penktokų, 20,3 proc. septintokų ir 24,9 proc. devintokų. Daugiau negu pusė septintokų ir pusė devintokų atsakė, kad atšvaitus nešioja kartais (38 pav.).

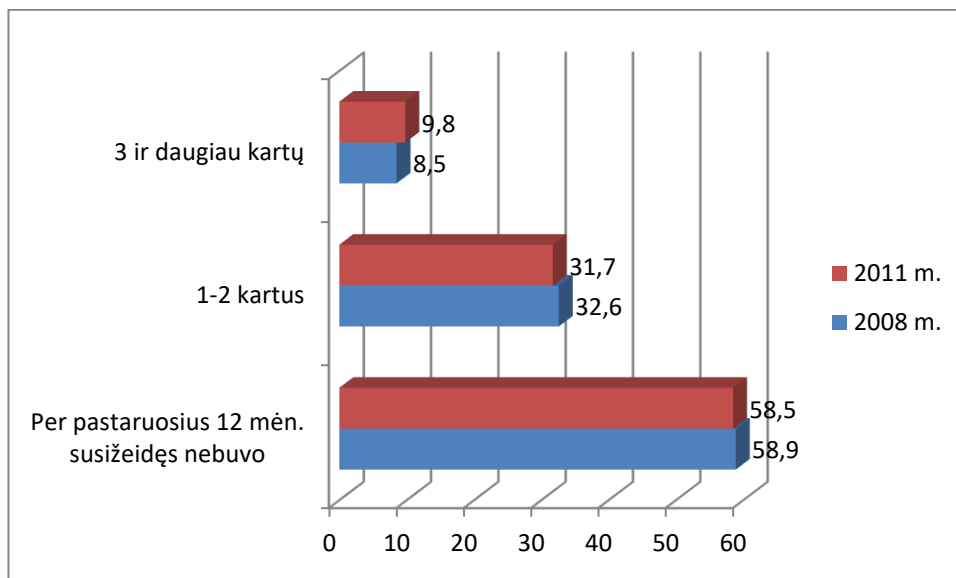

38 pav. Atšvaitų naudojimas tamsiu paros metu pagal klasę (proc.); * $p < 0,05$

6. Sveikata

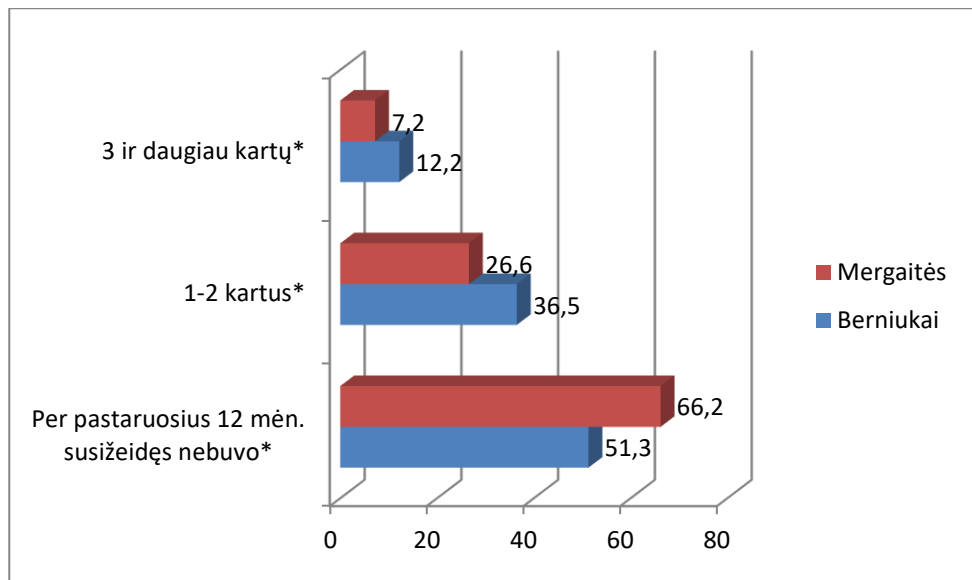
Daugiau nei pusė (58,5 proc.) mokinių nurodė, kad per pastaruosius 12 mėn. nebuvo susižeidę (2008 m. – 58,9 proc.). Vieną ar du kartus patyrė nelaimingą atsitikimą, kurio metu teko kreiptis pagalbos į medikus, trečdalis mokinių, 3 ir daugiau kartų – kas dešimtas mokinis (39 pav.).

Lietuvos tyrimo duomenimis, nei karto nebuvo susižeidę 48 proc. mokinių.

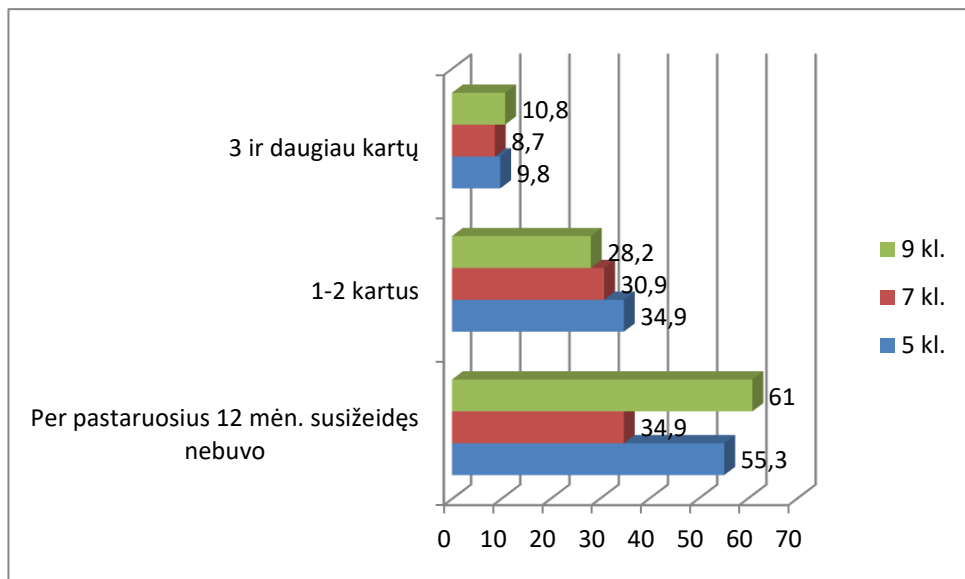
39 pav. Per pastaruosius 12 mėn. buvo susižeidę, patyrę nelaimingą atsitikimą mokiniai, kai teko kreiptis pagalbos į medikus (proc.)

Dažniausiai susižeidžia berniukai negu mergaitės ($p < 0,05$). 36,5 proc. berniukų ir 26,6 proc. mergaičių atsakė, kad susižeidė vieną ar du kartus, o 12,2 proc. berniukų ir 7,2 proc. mergaičių – tris ir daugiau kartų (40 pav.).

40 pav. Per pastaruosius 12 mėn. susižeidusių, patyrusių nelaimingą atsitikimą mokinių, kurie kreipėsi pagalbos į medikus, pasiskirstymas pagal lytį (proc.); * $p < 0,05$

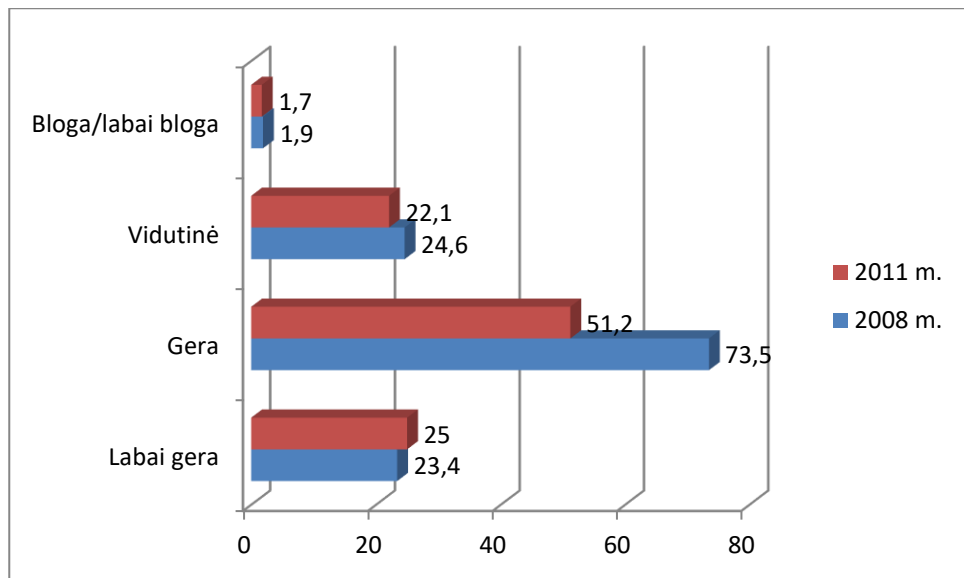
2011 m. tyrimo duomenimis, į medikus per pastaruosius 12 mėnesių kreipėsi 44,7 proc. penktokų, 65,1 proc. septintokų, 39 proc. devintokų (41 pav.).

41 pav. Per pastaruosius 12 mėn. susižeidusių, patyrusių nelaimingą atsitikimą mokinių, kurie kreipėsi pagalbos į medikus, pasiskirstymas pagal klases (proc.)

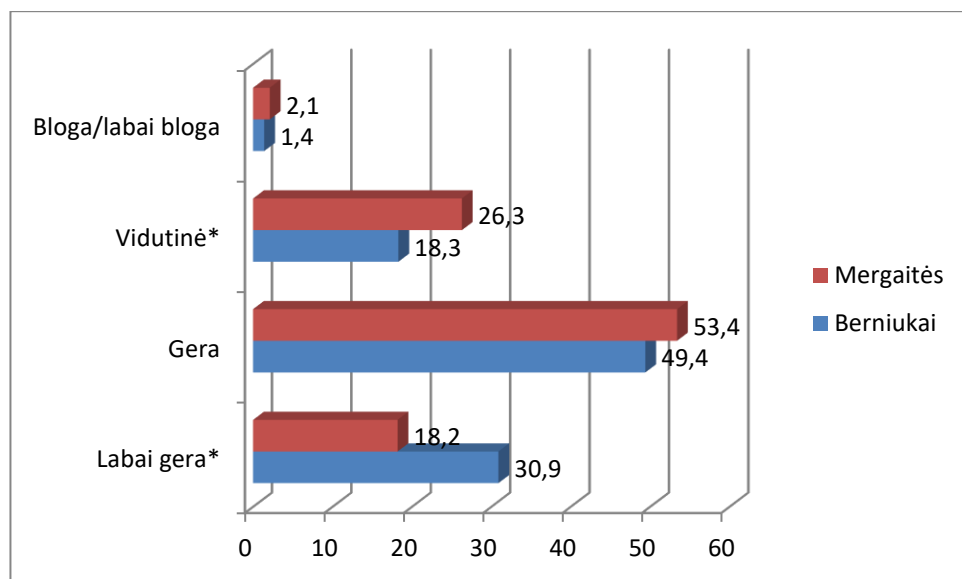
2011 m. didžioji dalis mokinių teigiamai vertina savo sveikatą. Pusė apklaustųjų (51,2 proc.) nurodė manantys, jog jų sveikata yra gera. Labai gerai savo sveikatą vertino ketvirtadalis (25 proc.) mokinių (2008 m. – 23,4 proc.). Blogai ir labai blogai savo sveikatą vertino 1,7 proc. mokinių (2008 m. – 1,9 proc.) (42 pav.).

Lietuvoje atlikto tyrimo duomenimis, gerai savo sveikatą vertino 51 proc. mokinių, blogai – 1,4 proc.

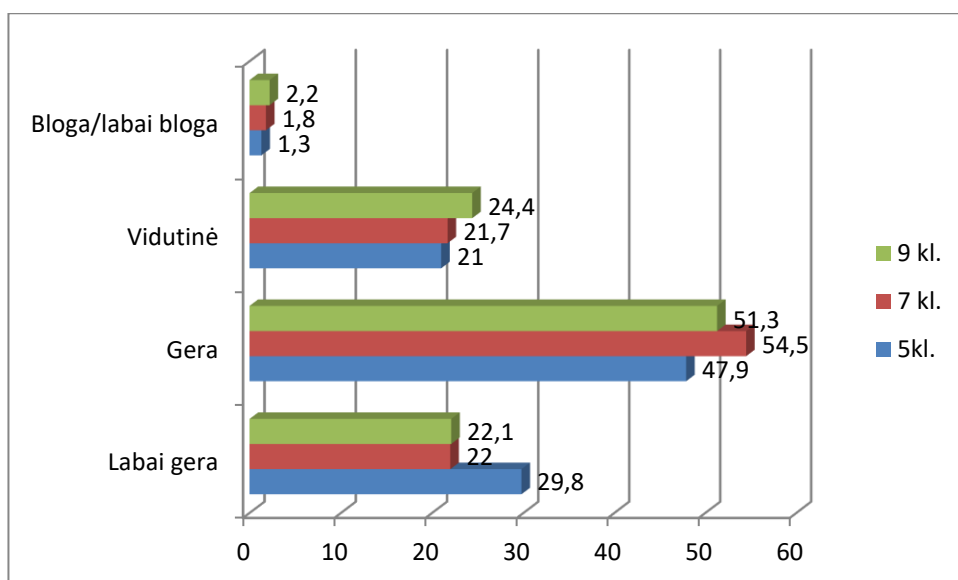
42 pav. Mokinių savo sveikatos vertinimas (proc.)

Trečdalis (30,9 proc.) berniukų savo sveikatą įvertino labai gerai ir tai yra 12,7 proc. daugiau negu mergaitės ($p < 0,05$). Mergaitės, palyginti su berniukais, daugiau savo sveikatą vertina vidutiniškai (26,3 ir 18,3 proc.). Blogai ar labai blogai savo sveikatą įvertino 2,1 proc. mergaičių ir 1,4 proc. berniukų (43 pav.).

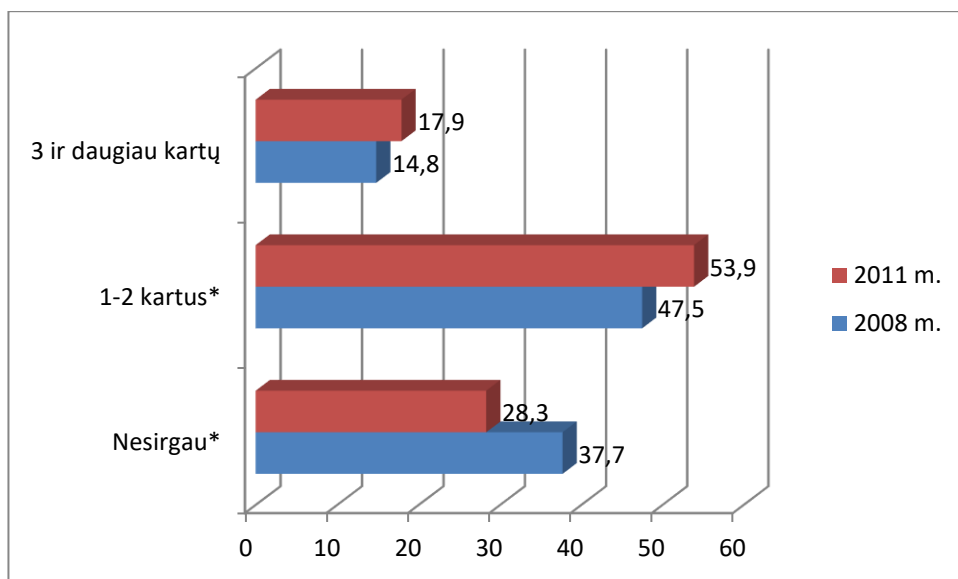
43 pav. Mokinių savo sveikatos vertinimas pagal lytį (proc.); * $p < 0,05$

77,7 proc. penktokų, 76,5 proc. septintokų, 73,4 proc. devintokų savo sveikatą įvertino labai gerai ir gerai. Blogai ir labai blogai savo sveikatą vertino 1,3 proc. penktų, 1,8 proc. septintų ir 2,2 proc. devintų klasių mokiniai (44 pav.).

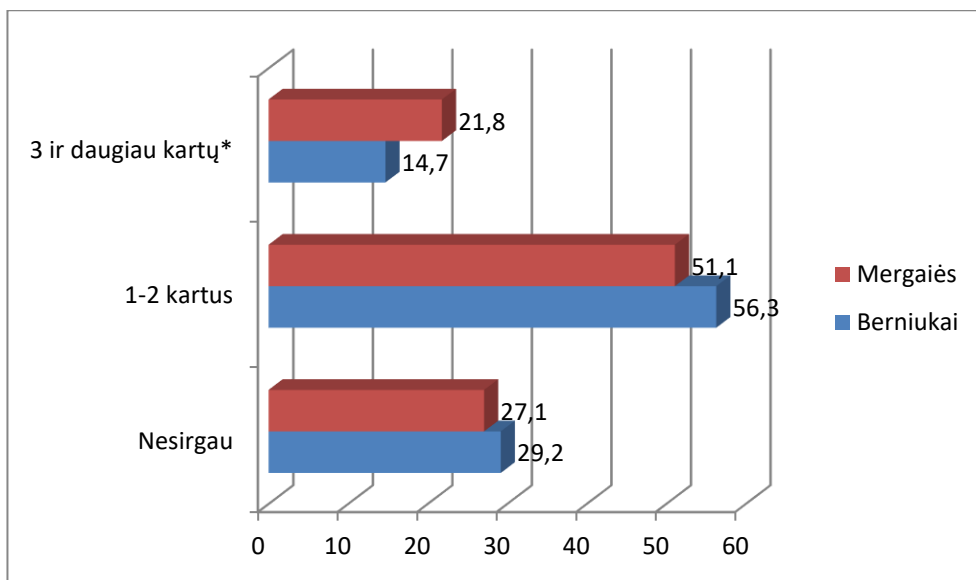
44 pav. Mokinių savo sveikatos vertinimas pagal klases (proc.)

2011 m. tyrimas parodė, kad daugiau negu pusė Klaipėdos rajono mokinių (53,9) per pastaruosius 12 mėnesių dėl ligos lankėsi pas gydytoją 1-2 kartus (2008 m. – 47,5 proc., $p < 0,05$), 3 ir daugiau kartų – 17,9 proc. mokinių (2008 m. – 14,8 proc.). 2011 m. nesirgo – 28,3 proc. mokinių, t. y. 9,4 proc. mažiau mokinių nei 2008 m. ($p < 0,05$) (45 pav.).

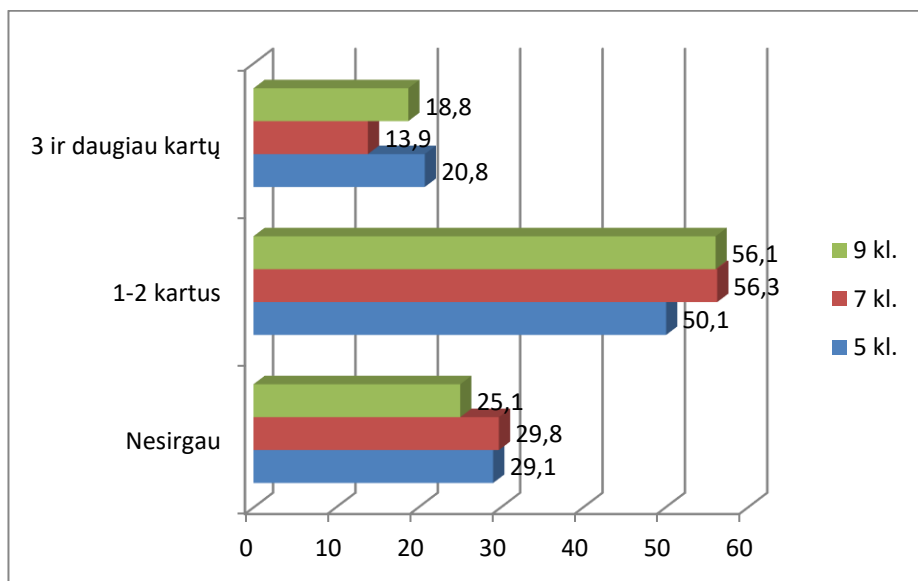
45 pav. Mokinių lankymosi dažnis per pastaruosius 12 mėn. pas gydytoją (proc.); * $p < 0,05$

Mergaitės pas gydytojus per pastaruosius 12 mėn. pas gydytoją lankėsi dažniau negu berniukai ($p < 0,05$). 3 ir daugiau kartų lankėsi 14,7 proc. berniukų ir 21,8 proc. mergaičių. Daugiau nei pusė berniukų (56,1 proc.) ir mergaičių (51,1 proc.) pas gydytoją dėl ligos per pastaruosius 12 mėn. lankėsi 1-2 kartus (46 pav.).

46 pav. Mokinių lankymosi dažnis per pastaruosius 12 mėn. pas gydytoją pagal lytį (proc.);
* $p < 0,05$

29,1 proc. penktokų, 29,8 proc. septintokų ir 25,1 proc. devintokų 2011 m. atlikto tyrimo metu atsakė, kad per pastaruosius 12 mėn. nesirgo ir pas gydytoją nesilankė (47 pav.).

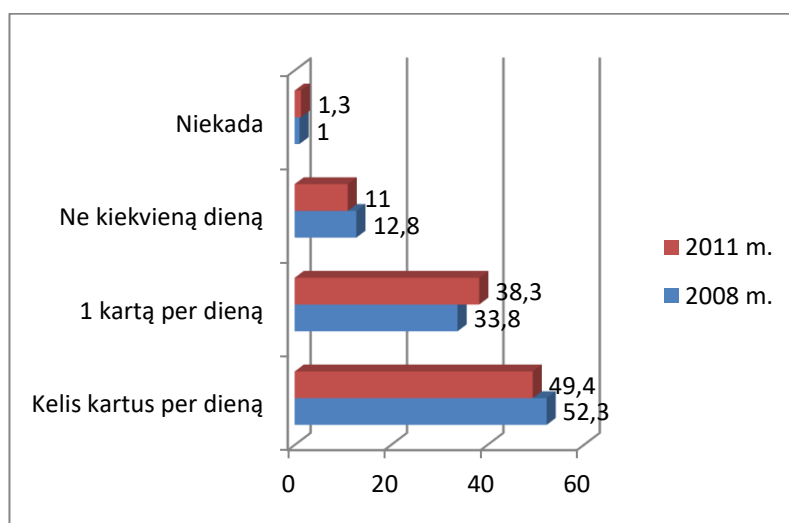

47 pav. Mokinių lankymosi dažnis per pastaruosius 12 mėn. pas gydytoją pagal klases (proc.)

Pasaulio patirtis rodo, kad dantų ligų paplitimą galima ne tik sumažinti, bet ir jo išvengti. Burnos higiena ir dantų švara padeda išsaugoti sveikus dantis. Tačiau, kaip rodo moksliniai tyrimai, daugelis vaikų nereguliariai valo dantis arba jų visai nevalo. Odontologai rekomenduoja valyti dantis mažiausiai du kartus per dieną.

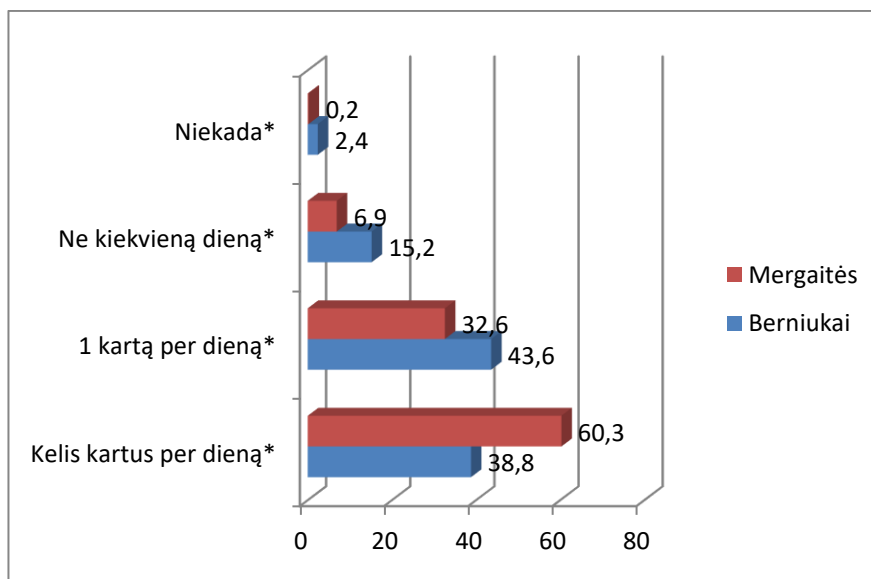
2011 m. Klaipėdos rajone 49,4 proc. mokinių atsakė, kad dantis šepetėliu ir pasta valo kelis kartus per dieną (2008 m. - 52,3 proc.). 38,3 proc. mokinių juos valė tik vieną kartą dienoje. 2011 m. dantų nesivalė 1,3 proc. mokinių (2008 m. buvo 1 proc.) (48 pav.).

Lietuvos mokinių gyvensenos duomenimis, kelis kartus per dieną dantis valosi 49,3 proc. vaikų.

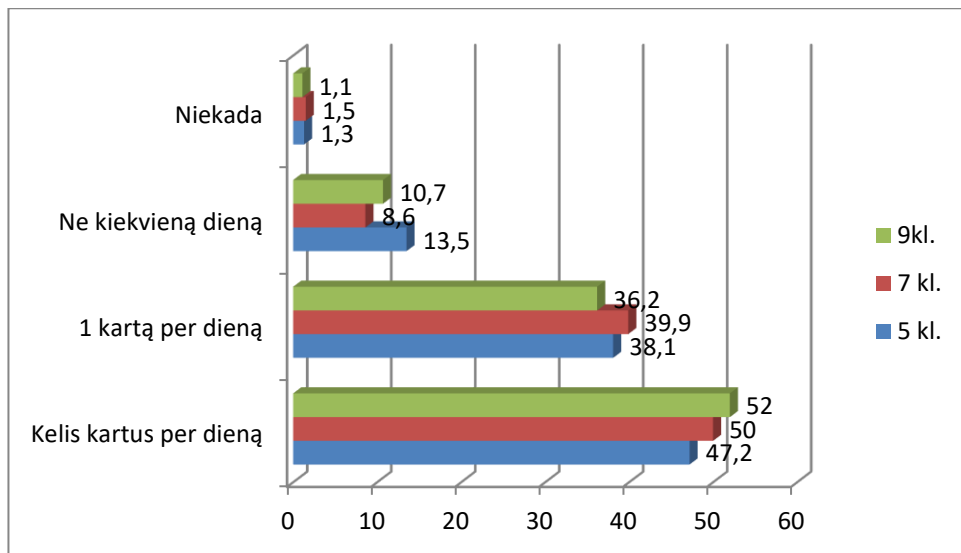
48 pav. Kaip dažnai mokiniai valosi dantis (proc.)

2011 atlikti tyrimai, parodė, kad mergaitės dantimis rūpinasi labiau nei berniukai ($p < 0,05$). 60,3 proc. mergaičių ir 38,8 proc. berniukų teigė, kad dantis valosi kelis kartus per dieną. Kartą per dieną dantis valosi didesnė dalis berniukų nei mergaičių, atitinkamai: 43,6 proc. ir 32,6 proc. Kartais arba visai dantų nevalo 17,6 proc. berniukų ir 7,1 proc. mergaičių (49 pav.).

49 pav. Kaip dažnai mokiniai valosi dantis, pagal lytį (proc.); * $p < 0,05$

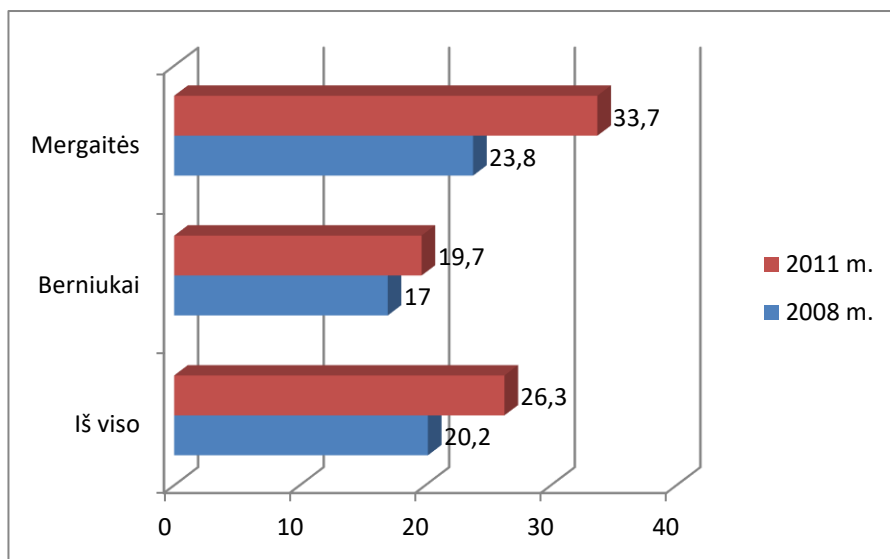
2011 m. duomenimis, 47,2 proc. penktokų, 50 proc. septintokų bei 52 proc. devintokų dantis per dieną valosi kelis kartus, vieną kartą per dieną – 38,1 proc. penktų, 39,9 proc. septintų ir 36,2 proc. devintų klasių mokiniai (50 pav).

50 pav. Kaip dažnai mokiniai valosi dantis, pagal klases (proc.)

Palyginus 2008 m. ir 2011 m. Klaipėdos rajono mokinių gyvensenos ir sveikatos tyrimo duomenis, pastebima, kad 2011 m. mokinių pas dantų gydytoją per pastaruosius 12 mėn. apsilankė 21,2 proc. daugiau (atitinkamai 45,4 ir 66,7 proc., $p < 0,05$). Analizuojant tyrimo duomenis pagal lytį, išsiaiškinta, kad 69,9 proc. mergaičių ir 64 proc. berniukų per pastaruosius 12 mėn. lankėsi pas dantų ligų gydytoją, pagal klases – 67,7 proc. penktokų, 63,9 proc. septintokų ir 68,9 proc. devintokų.

Tyrimo duomenimis per tris metus (nuo 2008 m. iki 2011 m.) padaugėjo 6,1 proc. mokinių nešiojančių akinius, lęšius/linzes (2008 m. – 20,2 proc., 2011 m. – 26,3 proc. mokinių, $p < 0,05$). 2011 m. daugiausia akinius, lęšius/linzes nešiojo mergaitės – 33,7 proc. (2008 m. – 23,8 proc.), o berniukų, kuriems reikalinga akių korekcija, yra mažiau – 19,7 proc. ($p < 0,05$) (51 pav.).

51 pav. Mokiniai, nešiojantys akinius, lęšius/linzes pagal lytį ir metus (proc.); * $p < 0,05$

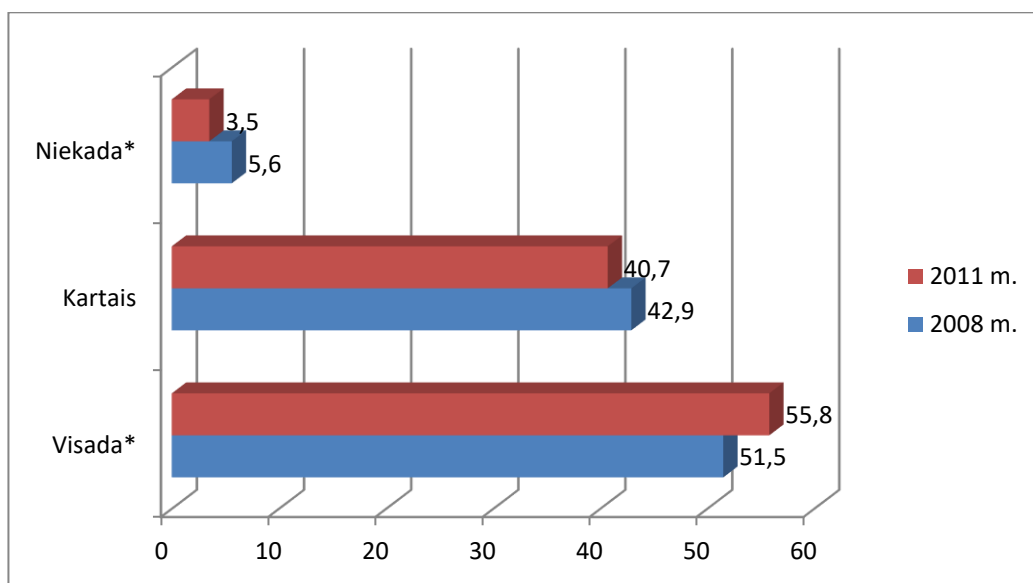
Kad akinius, lęsius/linzes nešioja atsakė ketvirtadalis penktokų ir septintokų (25,2 ir 24,9 proc.), trečdalis devintokų (29,7 proc.).

7. Psichinė sveikata

Patyčių mastas Lietuvoje yra katastrofiškai didelis, tarp 40 tiriamų valstybių – Lietuvoje patyčių daugiausia. Kaip įspėja specialistai, šis reiškinys visuomenėje vis dar miglotai suvokiamas ir dažnai suklūstama tik tuomet, kai reikia kovoti su pasekmėmis. Dėl to dažnai kyla sveikatos ir psichologinių sutrikimų, kurie žaloja skriaudžiamąjį, priekabiautoją bei asmenis, kurie nuolat stebi patyčias ir netiesiogiai jose dalyvauja. Neretai suprasti patyčių reiškinį ir užbėgti jam už akių trūksta žinių, kurios lemtų geresnę žmogaus fizinę ir psichinę sveikatą.

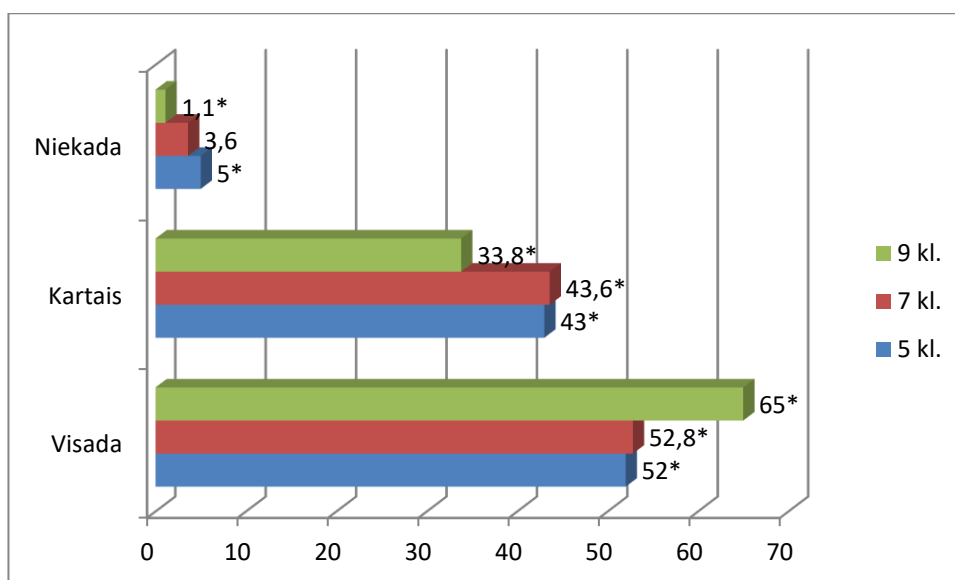
2011 m. tyrimo metu, 55,8 proc. mokinių atsakė, kad visada mokykloje jaučiasi saugūs, tai yra 4,3 proc. daugiau negu 2008 m. ($p < 0,05$). Kad kartais jaučiasi saugūs, atsakė 40,7 proc. mokinių, niekada – 3,5 proc. (52 pav.).

2010 m. Lietuvos mokinių gyvenimos tyrimo 32,2 proc. dalyvavusiųjų atsakė, kad visada mokykloje jaučiasi saugūs, 4,5 proc. – nesijaučia saugūs.

52 pav. Mokinių pasiskirstymas pagal tai, ar mokykloje jaučiasi saugūs (proc.); * $p < 0,05$

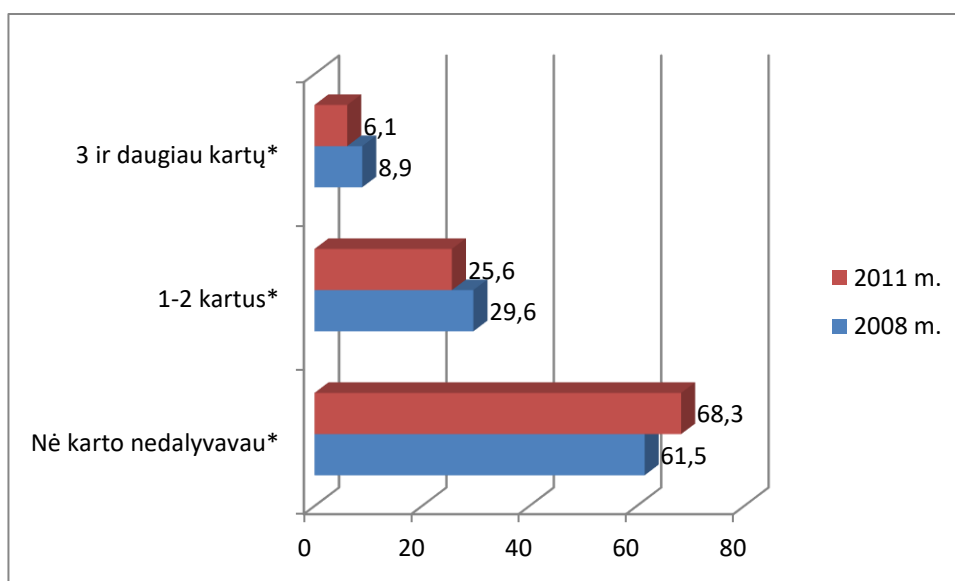
Vyresniųjų klasių vaikai jaučiasi saugesni negu mažesniųjų klasių ($p < 0,05$). Kad visada mokykloje jaučiasi saugūs, atsakė 65 proc. devintų, 52,8 proc. septintų ir 52 proc. penktų klasių mokiniai. Niekada mokykloje nesijaučia saugūs 5 proc. penktokų, 3,6 proc. septintokų ir 1,1 proc. devintokų (53 pav.).

53 pav. Mokinių pasiskirstymas pagal klases, ar mokykloje jaučiasi saugūs (proc.); * $p < 0,05$

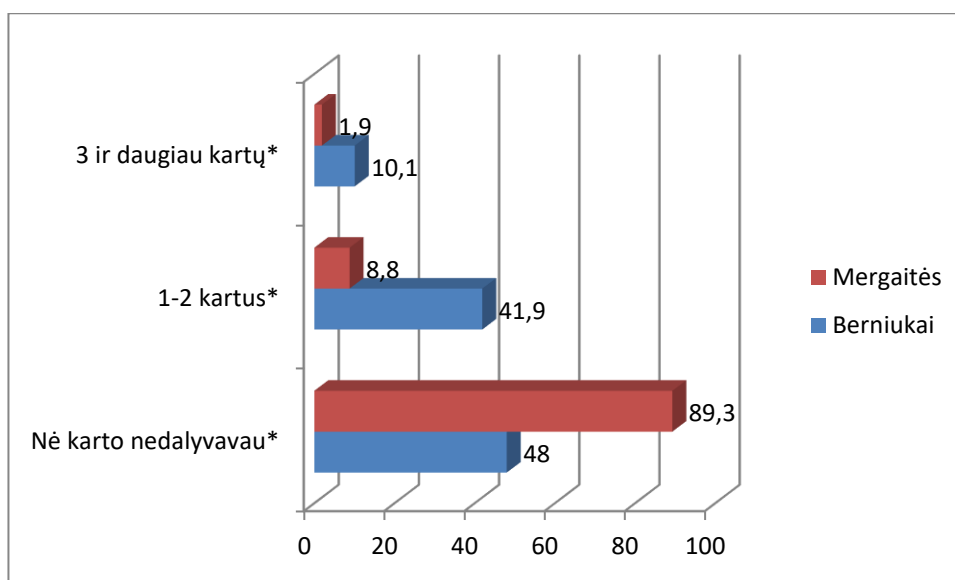
2011 m., palyginti su 2008 m., mokinių, dalyvavusių peštynėse, muštynėse per pastaruosius 12 mėnesių, buvo mažiau (atitinkamai 31,7 ir 38,5 proc., $p < 0,05$). Ketvirtadalis (25,6 proc.) apklaustųjų teigė, kad 1-2 kartus dalyvavę muštynėse (54 pav.).

2010 m. Lietuvos mokinių gyvenamosios tyrimo duomenimis, nė karto nedalyvavusių peštynėse, muštynėse buvo 61,1 proc. mokinių.

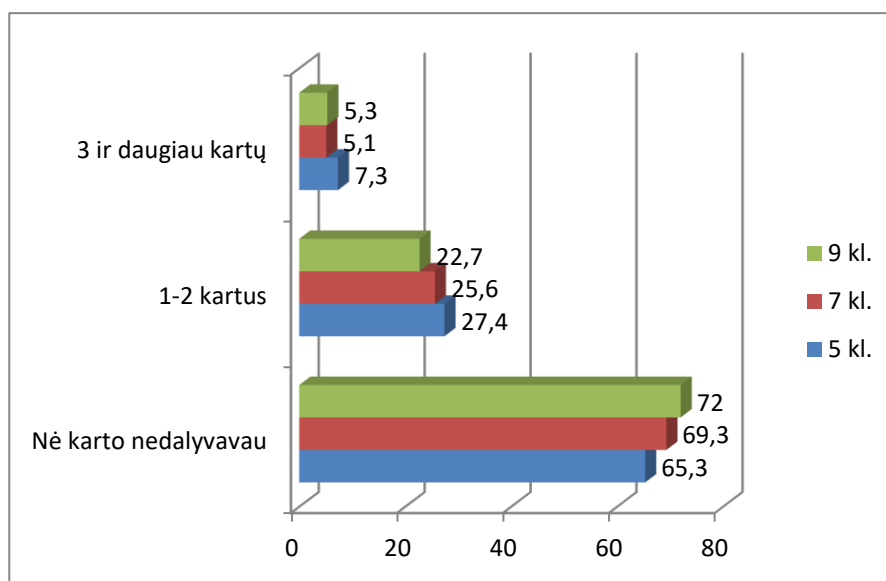
54 pav. Mokinių pasiskirstymas pagal tai, kiek kartų per pastaruosius 12 mėnesių dalyvavo peštynėse, muštynėse (proc.); * $p < 0,05$

Berniukai peštynėse, muštynėse dalyvauja dažniau negu mergaitės ($p < 0,05$). 1-2 kartus per pastaruosius 12 mėnesių susipešė/susimušė 41,9 proc. berniukų ir 8,8 proc. mergaičių, tris ir daugiau kartų – kas dešimtas berniukas ir 1,9 proc. mergaičių (55 pav.).

55 pav. Mokinių pasiskirstymas pagal tai, kiek kartų per pastaruosius 12 mėnesių dalyvavo peštyne, muštyne, pagal lytį (proc.); * $p < 0,05$

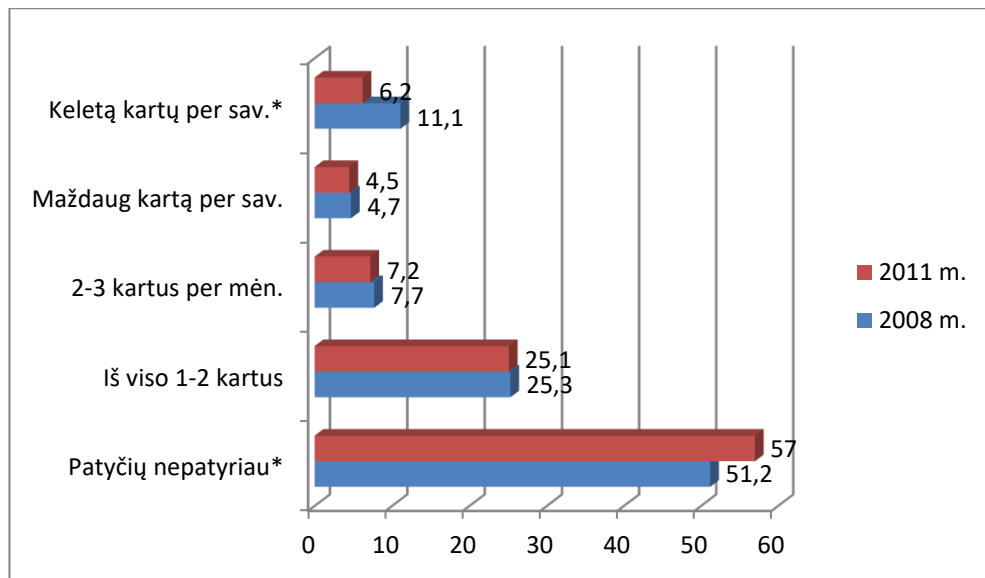
Lyginant pagal klases, per pastaruosius 12 mėnesių muštyne dalyvavo 34,7 proc. penktokų, 30,7 proc. – septintokų ir 28 proc. – devintokų (56 pav.).

56 pav. Mokinių pasiskirstymas pagal tai, kiek kartų per pastaruosius 12 mėnesių dalyvavo peštyne, muštyne, pagal klases (proc.)

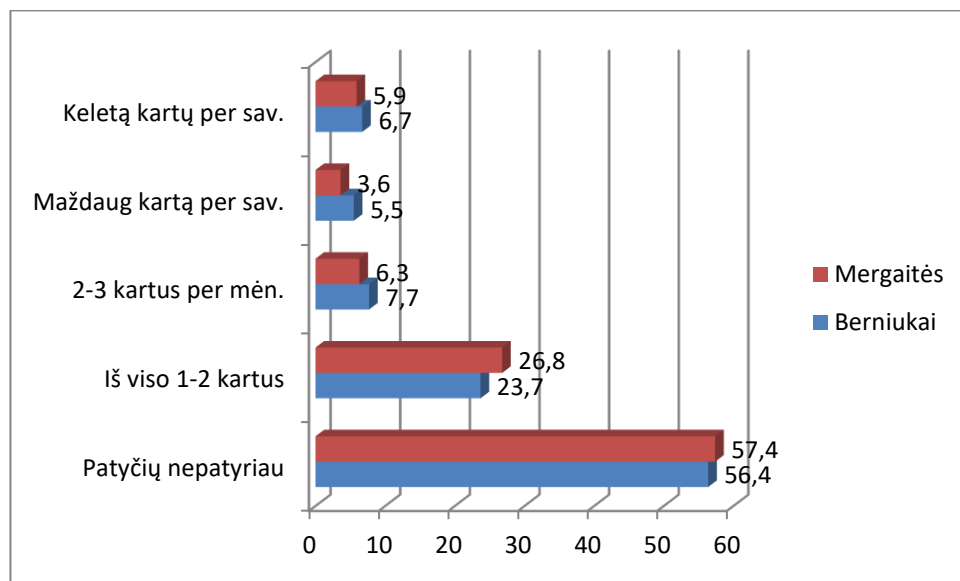
2011 m., palyginti su 2008 m., mokinių, kurie patyrė patyčias buvo mažiau ($p < 0,05$), tačiau jų dalis dar išliko didelė. Iš viso 43 proc. Klaipėdos rajono mokinių nurodė, kad mokyklose patiria iš kitų patyčias (iš kurių 6,2 proc. – keletą kartų per savaitę; 2008 m. – 11,1 proc., $p < 0,05$) (57 pav.).

2010 m. Lietuvos mokinių gyvenimo tyrimo 46 proc. dalyvavusiųjų atsakė, kad per pastaruosius du mėnesius nepatyrė patyčių, 6,6 proc. – kartą per savaitę, 10,1 proc. – keletą kartų per savaitę.

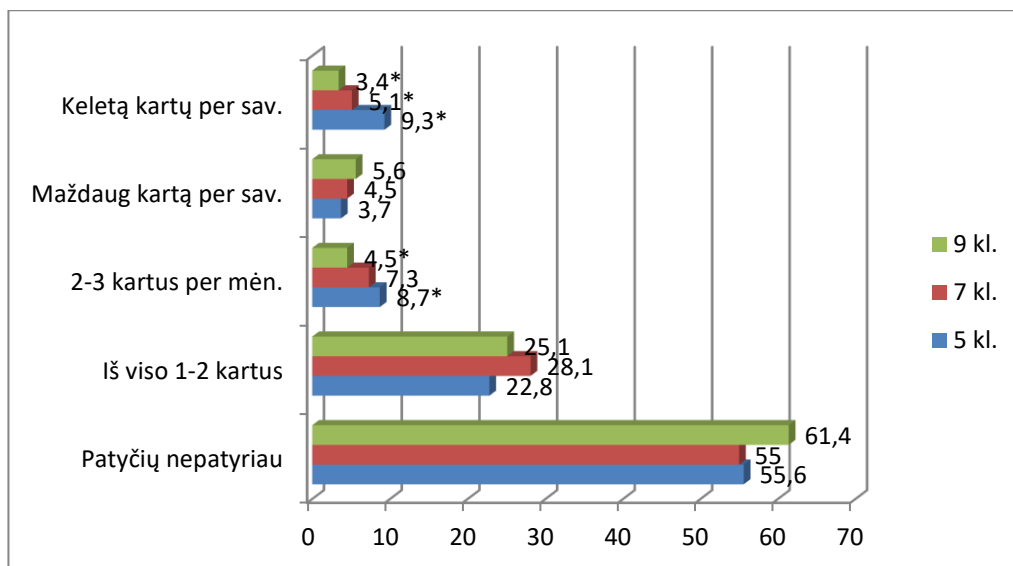
57 pav. Mokinių pasiskirstymas pagal tai, kaip dažnai kiti mokiniai tyčiojosi iš jų per pastaruosius 3 mėn. (proc.); * $p < 0,05$

26,8 proc. mergaičių ir 23,7 proc. berniukų per pastaruosius 3 mėnesius patyčias patyrė 1-2 kartus. Dažniau (kartą ar kelis kartus per savaitę) su jomis susidūrė 12,2 proc. berniukų ir 9,5 proc. mergaičių (58 pav.).

58 pav. Mokinių pasiskirstymas pagal tai, kaip dažnai kiti mokiniai tyčiojosi iš jų per pastaruosius 3 mėn., pagal lytį (proc.)

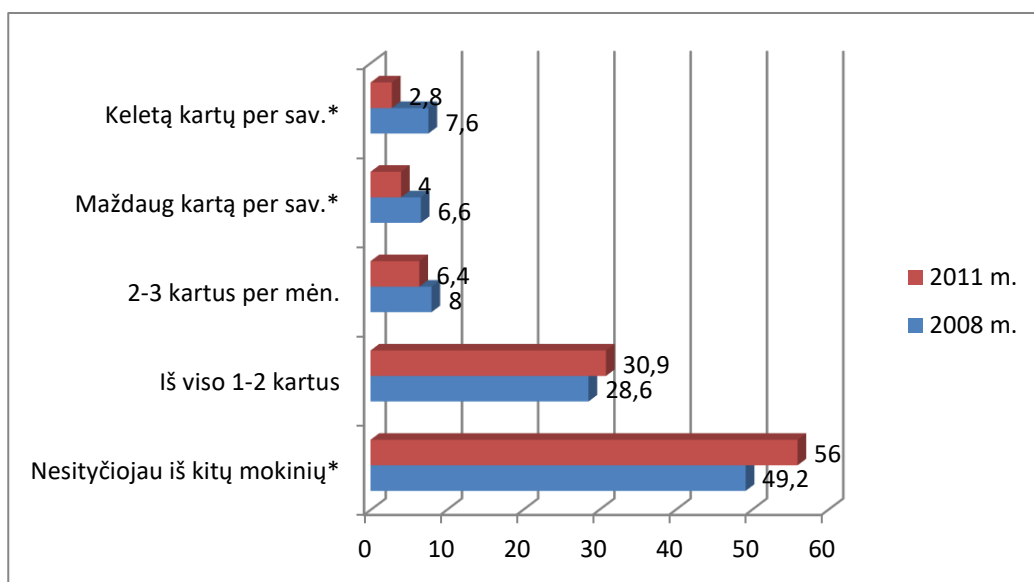
Dažniau patyčias patiria mažesniųjų klasių mokiniai negu vyresniųjų klasių. Kad keletą kartų per savaitę patyčias patiria, atsakė 9,2 proc. penktų, 5,1 proc. septintų ir 3,4 proc. devintų klasių mokiniai ($p < 0,05$) (59 pav.).

59 pav. Mokinių pasiskirstymas pagal tai, kaip dažnai kiti mokiniai tyčiojosi iš jų per pastaruosius 3 mėn., pagal klases (proc.); * $p < 0,05$

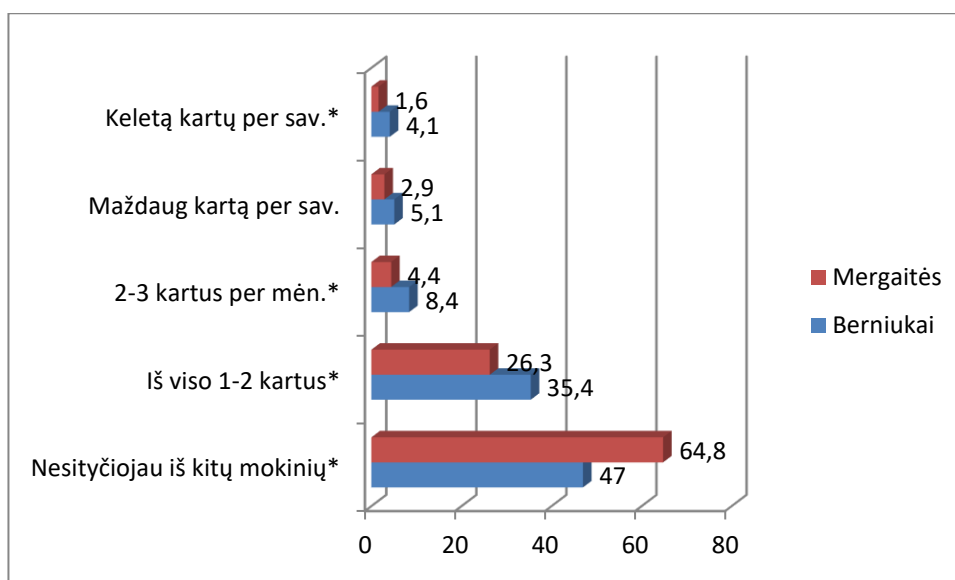
2011 m. tyrimo duomenimis, iš kitų mokinių tyčiojosi 44 proc. mokinių (2008 m. – 50,8 proc., $p < 0,05$). Kad mažiausiai kartą per savaitę tyčiojosi, prisipažino 6,8 proc. mokinių (2008 m. – dvigubai daugiau - 14,2 proc., $p < 0,05$) (60 pav.).

2010 m. Lietuvos mokinių gyvenamosios tyrimo duomenimis, 46,4 proc. dalyvavusiųjų atsakė, kad per pastaruosius du mėnesius nesityčiojo, 5,6 proc. – tyčiojosi kartą per savaitę, 6,3 proc. – keletą kartų per savaitę.

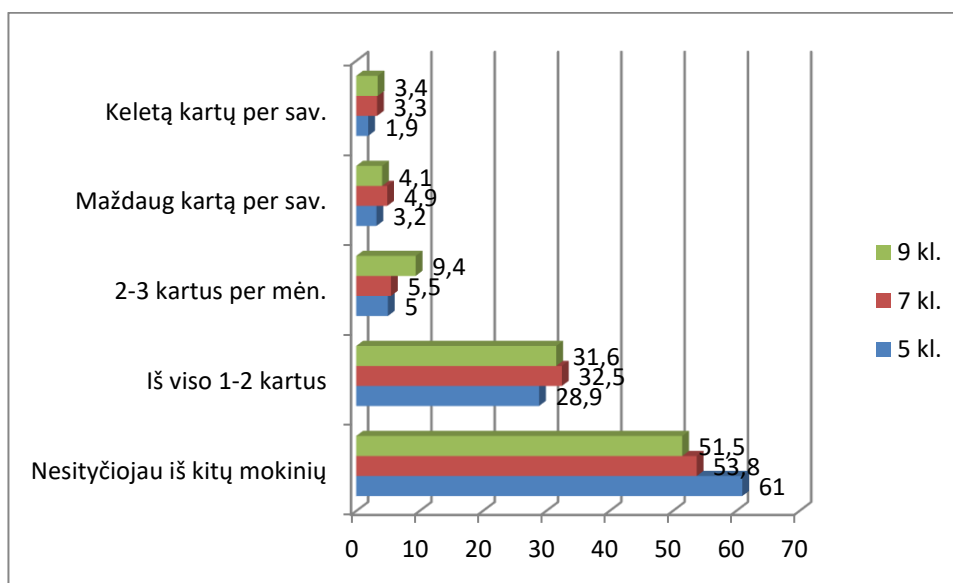
60 pav. Mokinių pasiskirstymas, kaip dažnai jie tyčiojosi iš kitų (proc.); * $p < 0,05$

Berniukai iš kitų mokinių tyčiojosi dažniau negu mergaitės. Mergaitės, kurios tyčiojosi iš kitų mokinių, sudarė 35,2 proc., berniukai – 53 proc. ($p < 0,05$) (61 pav.).

61 pav. Mokinių pasiskirstymas, kaip dažnai jie tyčiojosi iš kitų, pagal lytį (proc.); * $p < 0,05$

2011 m. atlikto tyrimo metu 39 proc. Klaipėdos rajono penktų, 46,2 proc. septintų ir 48,5 proc. devintų klasių mokiniai prisipažino, kad tyčiojosi iš kitų mokinių (62 pav.).

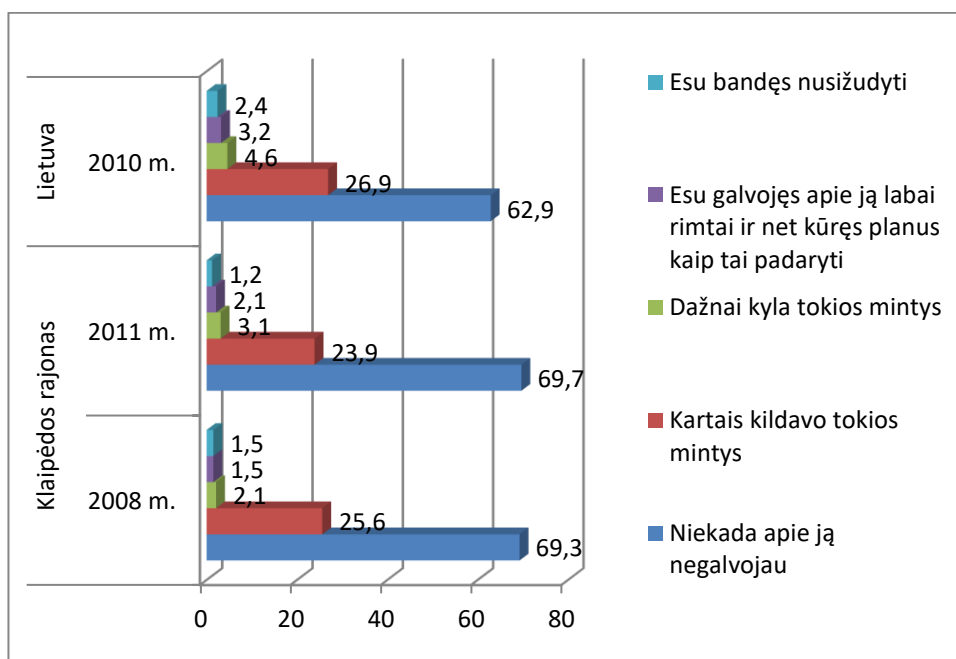
62 pav. Mokinių pasiskirstymas, kaip dažnai jie patys tyčiojosi iš kitų mokinių per pastaruosius 3 mėn., atsižvelgiant į klases (proc.)

Klaipėdos rajono mokiniams tyrimo metu buvo užduotas klausimas, kaip jie mano, ar žmogus turi teisę laisvai rinktis – gyventi ar atimti sau gyvybę. Daugiau nei pusę mokinių (65,1 proc.) manė, kad žmogus turi teisę pasirinkti gyventi ar mirti (2008 m. – 65,5 proc.). Lietuvoje taip manančių yra 69,9 proc. mokinių.

66,7 proc. Klaipėdos rajono berniukų buvo už žmogaus teisę laisvai rinktis gyventi ar mirti, mergaičių – 63,7 proc. Analizuojant mokinių atsakymus pagal klases, 66,2 proc. penktokų, 63,9 proc. septintokų ir 65 proc. devintokų teigė, kad žmogus turi teisę į savo gyvybę.

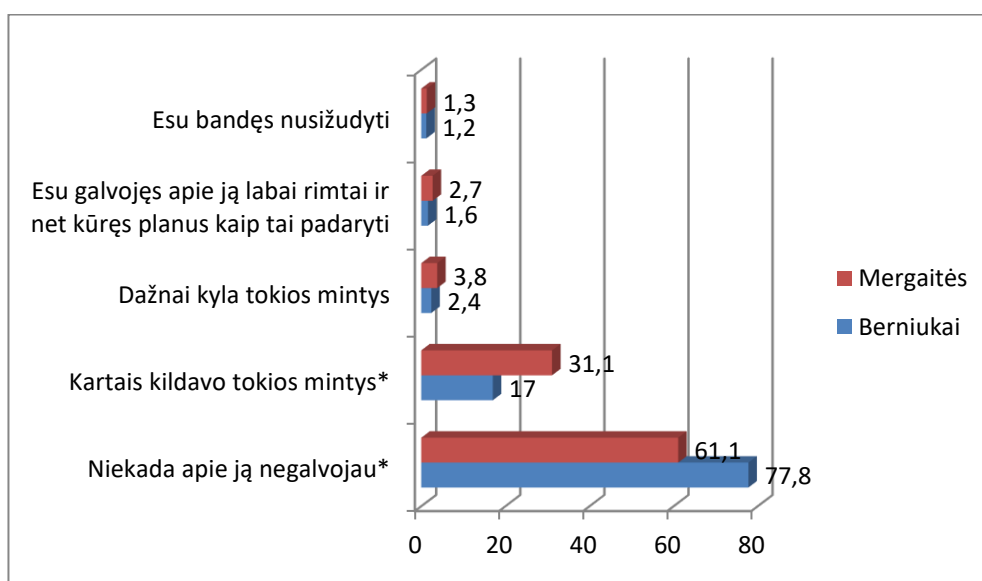
Mintys apie savižudybę – skaudi ir sunki tema, todėl dažnai vengiama apie tai kalbėti. Tačiau apie ją žinoti yra labai svarbu, nes tik taip galima geriau suprasti ir padėti vieni kitiems. Kad niekada apie savižudybę nėra pagalvoję, atsakė 69,7 proc. Klaipėdos rajono mokinių (2008 m. – 69,3 proc.). 1,2 proc. mokinių yra net bandę nusižudyti (2008 m. – 1,5 proc.).

2010 m. Lietuvos mokinių gyvenimo tyrimo 62,9 proc. dalyvavusiųjų atsakė, kad niekada nėra pagalvoję apie savižudybę, 26,9 proc. – kartais kildavo tokios mintys, o 2,4 proc. mokinių prisipažino, kad yra bandę nusižudyti (63 pav.).

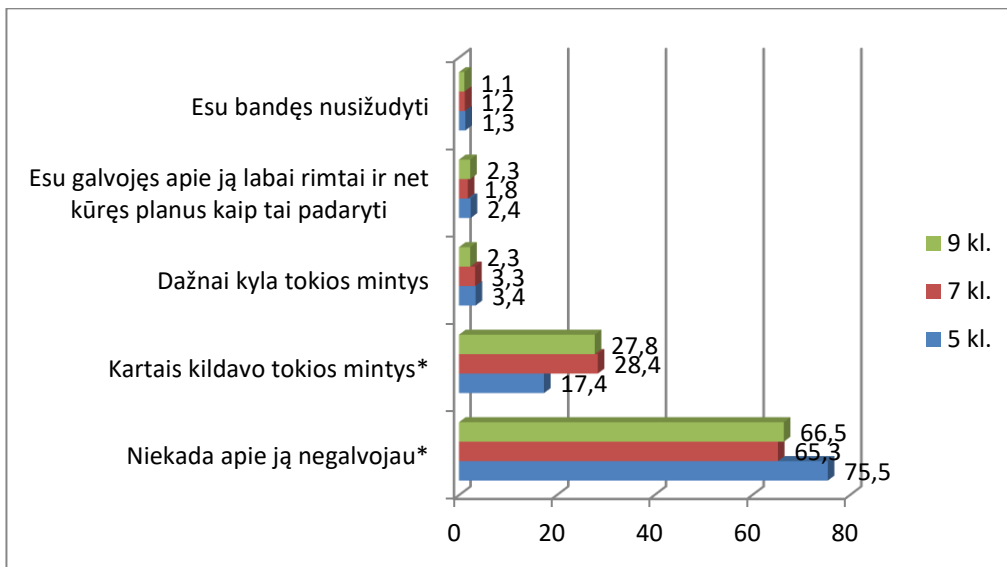
63 pav. Mokinių pasiskirstymas pagal tai, ar jie yra pagalvoję apie savižudybę (proc.)

Tyrimo duomenimis, kūrusių planus apie savižudybę buvo daugiau mergaičių nei berniukų ($p < 0,05$). Net kas trečiai Klaipėdos rajono mergaitei buvo kilusi mintis apie savižudybę. Nusižudyti bandė 1,3 proc. mergaičių ir 1,2 proc. berniukų (64 pav.).

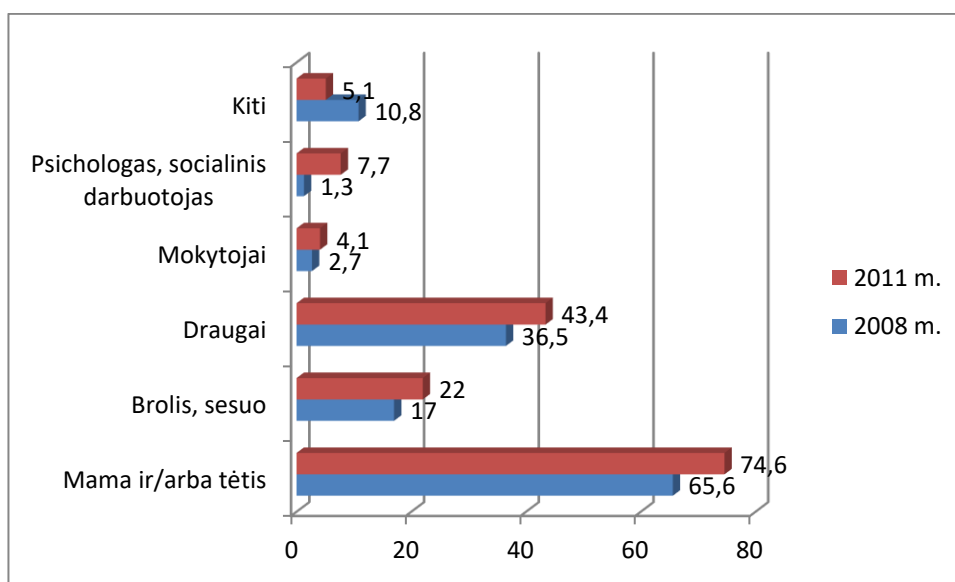
64 pav. Mokinių, pagalvousių apie savižudybę, pasiskirstymas pagal lytį (proc.); * $p < 0,05$

Septintų ir devintų klasių mokiniai, palyginti su penktos klasės mokiniais, daugiau pagalvoja apie savižudybę ($p < 0,05$). 28,4 proc. septintokų ir 27,8 proc. devintokų ir 17,4 proc. penktokų yra kilusi mintis apie gyvybės nutraukimą ($p < 0,05$). Kad yra bandę nusižudyti, prisipažino 1,3 proc. penktų, 1,2 proc. septintų ir 1,1 proc. devintų klasių mokiniai (65 pav.).

65 pav. Mokinių, pagalvousių apie savižudybę, pasiskirstymas pagal klases (proc.); * $p < 0,05$

2011 m. tyrime dalyvavę Klaipėdos rajono mokiniai nurodė, kai labai sunku net 74,6 proc. jų pagalbos kreiptųsi į tėvus (2008 m. – 65,5), 43,4 proc. į draugus, 22 proc. – į brolius, seseris (66 pav.).

66 pav. Mokinių kreipimasis pagalbos iškilus sunkumams (proc.)

IŠVADOS

Fizinis aktyvumas

Klaipėdos rajone fiziškai aktyvių mokinių padaugėjo. Palyginus 2008 m. ir 2011 m. tyrimo duomenis pastebėta, kad 2011 m. mokinių, vaikščiojančių pėsčiomis lauke daugiau kaip valandą, buvo daugiau, nei 2008 m. (atitinkamai 65,6 ir 55,3 proc.). Kasdien sportuojančių mokinių padaugėjo nuo 25,4 iki 31,9 proc. Berniukai fiziškai aktyvesni negu mergaitės (kasdien ar kelis kartus per savaitę mankštinosi ar sportavo 84,4 proc. berniukų ir 72,1 proc. mergaičių). Tyrimo metu išsiaiškinta, kad kasdien laisvalaikiu besimankštinančių ir sportuojančių penktokų yra daugiau (38,8 proc.) negu septintokų (27,9 proc.) ir devintokų (27,9 proc.).

Mityba

Pastebimi ir teigiami, ir neigiami Klaipėdos rajono mokinių mitybos įpročių pokyčiai. Klaipėdos rajone kasdien pusryčius valgančių mokinių sumažėjo (2008 m. – 66 proc., 2011 m. – 60,4 proc.). Mokinių, valgančių daržoves, vaisius ir uogas, 2011 m. buvo mažiau negu 2008 m. (kasdien valgančiųjų daržoves sumažėjo nuo 23,9 iki 18,3 proc. mokinių, vaisius ir uogas – nuo 26,5 iki 19,8 proc.). Juodą duoną kasdien valgė 21,7 proc. (2008 m. – 29,1 proc.) mokinių. Pastebėta, kad kavą ir jos produktus vartoja nemaža dalis mokinių. Tyrimo metu nustatyta, kad kavą kasdien gėrė kas aštuntas Klaipėdos rajono mokinys. Prie pagerėjusių mokinių mitybos įpročių galima priskirti, kad sumažėjo greito maisto produktų vartojimas nuo 27,9 iki 22,3 proc. Kokakolą ir gazuotus kitus saldžius gėrimus kasdien ar tris-penkis kartus per savaitę gėrė 14,5 proc. apklaustųjų (2008 m. – 26,8 proc.). Saldumynus kasdien valgė penktadalis mokinių (20,3 proc.) ir tai yra 4,8 proc. mažiau negu 2008 m., 3-5 kartus per savaitę valgė 27,9 proc. (2008 m. – 35,7 proc.). Pieno produktus kasdien vartojo daugiau negu trečdalis (35,2 proc.) mokinių.

Pagal 2011 m. tyrimo metu atliktus svorio ir ūgio matavimus, 18 proc. mokinių svoris per mažas, 4,9 proc. turi viršsvorio ir 0,5 proc. mokinių yra nutukę. Likusieji 76,6 proc. moksleivių turi normalų kūno svorį (2008 m. – 75,8 proc.).

Žalingi įpročiai

Rūkančių Klaipėdos rajono mokinių sumažėjo. 2011 m. atlikto tyrimo metu, kada nors rūkė prisipažino 54 proc. Klaipėdos rajono mokinių ir tai yra 6 proc. mažiau nei 2008 m. Nustatyta, kad Klaipėdos rajone rūkančių kiekvieną dieną, mažiausiai kartą per savaitę ir rečiau nei kartą per savaitę buvo 18 proc. mokinių. 2011 m., palyginti su 2008 m. atlikto tyrimo rezultatais, rūkančių mokinių sumažėjo 4,8 proc. Tarp lyčių nustatyta, kad berniukų rūkė daugiau nei mergaičių. Analizuojant rūkymo dažnį pagal klases, daugiausiai rūkė vyresniųjų klasių mokiniai.

Mokinių alkoholio vartojimas sumažėjo. 2,3 proc. mokinių prisipažino, kad stiprius alkoholinius gėrimus vartojo kasdien ar kelis kartus per savaitę (2008 m. – 5,2 proc.), 6,2 proc. – silpnus alkoholinius gėrimus (2008 m. – 13,3 proc.), kad alų, vyną ir šampaną vartojo kasdien ar kelis kartus per savaitę atsakė 4,9 proc. mokinių (2008 m. – 9,8 proc.). Berniukai daugiau vartojo stiprius alkoholinius gėrimus, alų, vyną ir šampaną, o mergaitės daugiau negu berniukai vartojo silpnus alkoholinius gėrimus.

Lytinis gyvenimas

2011 m. daugiau negu pusė (51,2 proc.) Klaipėdos rajono mokinių atsakė, kad kada nors yra bučiavęsi. Ketvirtadalis (25,2 proc.) respondentų atsakė, kad yra švelniai glamonėjęsi, o 4,1 proc. (6,7 proc. berniukų ir 1,3 proc. mergaičių) – kad turėjo lytinius santykius.

Saugus elgesys

Klaipėdos rajono mokinių, saugiai besielgiančių kelyje einant pėsčiomis ar važiuojant automobiliu, padaugėjo. 2011 m. tyrime dalyvavę 86,5 proc. mokinių atsakė, kad saugos diržais važiuodami automobiliu ant priekinės sėdynės visada prisitvirtina, ir tai yra 8,7 proc. daugiau mokinių negu 2008 m. Važiuodami automobiliu ant užpakalinės sėdynės visada prisitvirtino daugiau negu pusė (59,5 proc.) Klaipėdos rajono mokinių (19,4 proc. daugiau nei 2008 m.). Mergaitės dažniau negu berniukai segasi saugos diržus važiuojant automobiliu. Vyresniųjų klasių mokiniai rečiau prisitvirtina saugos diržais važiuojant automobiliu ant užpakalinės sėdynės. Nors mokinių, kurie eidami neapšviesta gatve ar keliu tamsiu paros metu, visada naudoja šviesos atšvaitus, 2011 m. (31,4 proc.) buvo daugiau negu 2008 m. (26,5 proc.), tačiau jų dalis visvien išliko nedidelė. Mergaitės daugiau negu berniukai naudojo atšvaitus tamsiu paros metu. Nustatyta, kad daugiausiai atšvaitus nešiojo penktų klasių mokiniai.

Sveikata

Didžioji dalis mokinių teigiamai vertina savo sveikatą. 76,2 proc. mokinių nurodė manantys, jog jų sveikata yra gera arba labai gera (2008 m. – 73,5 proc.). Trečdalis (30,9 proc.) berniukų savo sveikatą įvertino labai gerai ir tai yra 12,7 proc. daugiau negu mergaitės.

Klaipėdos rajone tik pusė (49,4 proc.) mokinių atsakė, kad dantis šepetėliu ir pasta valo kelis kartus per dieną (2008 m. - 52,3 proc.). Mergaitės savo dantimis rūpinasi labiau negu berniukai.

Psichinė sveikata

Mokinių, saugumo jausmas mokyklose stiprėja. 2011 m. tyrimo metu, 55,8 proc. mokinių atsakė, kad visada mokykloje jaučiasi saugūs, ir tai yra 4,3 proc. daugiau negu 2008 m. Vyresniųjų klasių vaikai jaučiasi saugesni negu mažesniųjų klasių vaikai.

Nors 2011 m., palyginti su 2008 m., mokyklose patyčių sumažėjo, tačiau ši problema dar išlieka labai svarbi. 43 proc. Klaipėdos rajono mokinių nurodė, kad mokyklose patiria iš kitų patyčias (2008 m. – 48,8 proc.), kad iš kitų mokinių tyčiojosi patys, prisipažino 44 proc. mokinių (2008 m. – 50,8 proc.). Dažniau patyčias patiria mažesniųjų klasių mokiniai negu vyresniųjų klasių.

Kad niekada apie savižudybę nėra pagalvoję, atsakė 69,7 proc. Klaipėdos rajono mokinių (2008 m. – 69,3 proc.). Tyrimo duomenimis, kūrusių planus apie savižudybę buvo daugiau mergaičių nei berniukų. Net kas trečiai Klaipėdos rajono mergeitei buvo kilusi mintis apie savižudybę.

2011 m. tyrime dalyvavę Klaipėdos rajono mokiniai nurodė, kai labai sunku, pirmiausia pagalbos kreiptųsi į tėvus, į draugus ir į brolius, seseris.